

EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS PARLAMENTS

PADOME

Briselē, 2007. gada 18. aprīlī
(OR. en)

2005/0049 (COD)

PE-CONS 3692/06

ASILE 108
MIGR 200
FRONT 243
CADREFIN 343
CODEC 1594

TIESĪBU AKTI UN CITI DOKUMENTI

Temats: EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS, ar kuru izveido Eiropas Atgriešanās fondu laika posmam no 2008. līdz 2013. gadam kā daļu no vispārīgās programmas "Solidaritāte un migrācijas plūsmu pārvaldība"

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS Nr. .../2007/EK

(... gada ...),

**ar kuru izveido Eiropas Atgriešanās fondu
laika posmam no 2008. līdz 2013. gadam kā daļu no vispārīgās programmas
"Solidaritāte un migrācijas plūsmu pārvaldība"**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 63. panta 2. punkta b) apakšpunktu un 63. panta 3. punkta b) apakšpunktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹.

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu².

rīkojoties saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru³,

¹ OV C 88, 11.4.2006., 15. lpp.

² OV C 115, 16.5.2006., 47. lpp.

³ Eiropas Parlamenta 2006. gada 14. decembra Nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes ... Lēmums.

tā kā:

- (1) Lai pakāpeniski izveidotu brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, Līgumā paredzēts gan pieņemt pasākumus, lai nodrošinātu personu brīvu pārvietošanos, līdz ar papildpasākumiem, kas saistīti ar ārējo robežu kontroli, patvērumu un imigrāciju, gan pieņemt pasākumus saistībā ar patvērumu, imigrāciju un trešo valstu valstspiederīgo tiesību aizsardzību.
- (2) Eiropadome Tamperes sanāksmē 1999. gada 15. un 16. oktobrī atkārtoti apliecināja apņēmību izveidot brīvības, drošības un tiesiskuma telpu. Šā iemesla dēļ Eiropas kopējās patvēruma un migrācijas politikas mērķim vajadzētu būt gan taisnīgai attieksmei pret trešo valstu valstspiederīgajiem, gan labākai migrācijas plūsmu pārvaldībai.
- (3) Efektīva Kopienas atgriešanās politika ir nepieciešams papildinājums uzticamai legālas imigrācijas un patvēruma politikai, kā arī būtisks elements cīņā ar nelegālo imigrāciju. Dalībvalstis ir piešķirušas ievērojamus līdzekļus atgriešanās programmu un piespiedu atgriešanās pasākumu īstenošanai. Eiropas Savienības kopēja rīcība šajā jomā, balstoties uz atbilstošiem Kopienas finanšu līdzekļiem, varētu sniegt atbalstu dalībvalstīm, uzsvērt valstī nelegāli uzturošos personu atgriešanās nepieciešamību un stiprinātu solidaritāti starp dalībvalstīm.

- (4) Padome 2002. gada 28. februārī pieņēma Vispārējo plānu nelegālas imigrācijas un cilvēku tirdzniecības apkarošanai Eiropas Savienībā¹, kurā tā uzsvēra, ka atpakaļuzņemšanas un izraidīšanas politika ir neatņemams un būtisks elements cīņā pret nelegālo imigrāciju, un norādīja divus elementus, uz kuriem Kopienas atgriešanās politika jābalsta, proti, uz kopējiem principiem un kopējiem pasākumiem, uzlabojot administratīvo sadarbību starp dalībvalstīm.
- (5) Padomes 2002. gada 28. novembrī pieņemtā Atgriešanās rīcības programma, kuras pamatā ir Komisijas 2002. gada 14. oktobra paziņojums par Kopienas politiku nelikumīgi uzturošos personu atgriešanās jomā, attiecas uz visu darbību ķēdi saistībā ar atgriešanās pārvaldību dalībvalstīs, aptverot gan trešo valstu valstspiederīgo piespiedu un brīvprātīgu atgriešanos, gan arī galvenos atgriešanās procesa posmus, tostarp sagatavošanu un paveiktā kontroli.
- (6) Eiropadome sanāsmē Salonikos 2003. gada 19. līdz 20. jūnijā aicināja Komisiju izvērtēt visus aspektus saistībā ar atsevišķa Kopienas instrumenta izveidi atgriešanās jomā, lai konkrēti atbalstītu Atgriešanās rīcības programmā noteiktās prioritātes.
- (7) Padomes 2004. gada 2. novembra Secinājumi par prioritātēm, lai veiksmīgi veidotu kopēju atpakaļuzņemšanas politiku, uzsver, ka Kopienas atpakaļuzņemšanas nolīgumi dod nozīmīgu ieguldījumu efektīvā kopīgā migrācijas plūsmu pārvaldībā un ieņem būtisku vietu nelegālās imigrācijas apkarošanā. Tie ir svarīgs aspekts dialoga un sadarbības sistēmā starp Eiropas Savienību un nelegālo imigrantu izcelsmes valstīm, agrākās dzīves vietas valstīm un tranzītvalstīm.

¹ OV C 142, 14.06.2002., 23. lpp.

- (8) Atbilstīgi 2004. gada 8. jūnija secinājumiem, kuros Padome aicināja budžeta lēmējinstītūciju darīt pieejamu finansējumu sagatavošanas pasākumiem un aicināja Komisiju ņemt vērā tās viedokli par integrētu atgriešanās plānu izstrādi ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm, tika uzsākti sagatavošanas pasākumi posmam no 2005. gada līdz 2006. gadam.
- (9) Eiropadome sanāksmē Briselē 2004. gada 4. un 5. novembrī Hāgas programmā aicināja uzsākt Eiropas Atgriešanās fonda (turpmāk – "Fonds") sagatavošanas posmu un līdz 2007. gadam izveidot Fondu, ņemot vērā sagatavošanas posma novērtējumu.
- (10) Padome 2004. gada novembrī pieņēma zināšanai prezidentvalsts ziņojumu par analīzi, kurā aplūkota labākā pieredze attiecībā uz atgriešanos uz konkrētām valstīm. Ziņojumā ir konstatētas plašas iespējas un nepieciešamība dalībvalstīm praktiskāk sadarboties atgriešanās jomā. Ziņojumā ir norādītas integrētākas pieejas iespējas atgriešanās un vispārīgās politikas sakarā gan valstu, gan Kopienas mērogā. Ziņojumā ir aprakstīta arī dalībvalstu paraugprakse saistībā ar trešo valstu valstspiederīgo brīvprātīgu vai piespiedu atgriešanos viņu izcelsmes vai tranzīta valstī, piemēram, brīvprātīgas atgriešanās atbalsta programmu veicināšana, lai sekmētu noturīga rakstura atgriešanos, atgriešanās konsultācijas un kopīgu atgriešanās operāciju, tostarp līgumreizu, organizēšana.
- (11) Kopienai ir vajadzīgs instruments, kas izveidots, lai atbalstītu un iedrošinātu dalībvalstu centienus uzlabot atgriešanās pārvaldību visos tās aspektos, balstoties uz integrētas atgriešanās pārvaldības principu, un nolūkā atbalstīt taisnīgu un efektīvu kopējo atgriešanās standartu īstenošanu, kādi noteikti Kopienas tiesību aktos attiecībā uz atgriešanos.

- (12) Saistībā ar šo lēmumu nebūtu jāparedz finansējums 2007. gadam, lai būtu iespējams ņemt vērā sagatavošanas pasākumu rezultātus atgriešanās jomā (2005. un 2006. gadā), balstoties uz Komisijas ziņojumu par sagatavošanas pasākumu izvērtējumu.
- (13) Attiecīgie kopējie standarti ir jo īpaši noteikti Padomes Direktīvā 2001/40/EK (2001. gada 28. maijs) par tādu lēmumu savstarpēju atzīšanu, kas attiecas uz trešo valstu valstspiederīgo personu izraidīšanu ¹, un tās secinājumos, Padomes Lēmumā 2004/191/EK (2004. gada 23. februāris), ar ko nosaka kritērijus un praktiskus pasākumus finanšu traucējumu kompensācijai, kas rodas, piemērojot Direktīvu 2001/40/EK par tādu lēmumu savstarpēju atzīšanu, kas attiecas uz trešo valstu valstspiederīgo personu izraidīšanu ², un Padomes Lēmumā 2004/573/EK par kopēju lidojumu organizēšanu ar mērķi no divu vai vairāku dalībvalstu teritorijas izraidīt trešo valstu piederīgos, uz kuriem attiecas izraidīšanas pasākumi ³.
- (14) Tas attiecas arī uz Kopienas instrumentiem, kas tiks pieņemti turpmāk, piemēram, instrumentu par kopējiem standartiem un procedūrām attiecībā uz dalībvalstīs nelikumīgi uzturošos trešo valstu valstspiederīgo atgriešanos, kura mērķis ir Eiropas Savienībā radīt līdzvērtīgus noteikumus atgriešanās procedūru jomā un tādējādi noteikt nosacījumus dalībvalstu atgriešanās pasākumiem, kā arī to manevra iespējas.

¹ OV L 149, 2.6.2001., 34. lpp.

² OV L 60, 27.2.2004., 55. lpp.

³ OV L 261, 6.8.2004., 28. lpp.

- (15) Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka saskaņā ar Fondu veiktās darbības respektē pienākumus, kas izriet no pamattiesībām un kas jo īpaši noteikti Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā (Eiropas Cilvēktiesību konvencija), Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, 1951. gada 28. jūlija Ženēvas Konvencijā par bēgļa statusu, kura papildināta ar 1967. gada 31. janvāra Ņujorkas Protokolu, kā arī citos atbilstīgos starptautiskos instrumentos, piemēram - attiecīgos gadījumos - 1989. gada Apvienoto Nāciju Organizācijas Bērna tiesību konvencijā.
- (16) Paturot prātā to, ka saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 4. protokolu kolektīva izraidīšana ir aizliegta, finansējumu saskaņā ar šo lēmumu var piešķirt tikai tām kopējām atpakaļsūtīšanas operācijām, kuras skar personas, kurām ir izdoti individuāli izraidīšanas rīkojumi.
- (17) Ņemot vērā Fonda piemērošanas jomu un mērķi, tam noteikti nebūtu jāatbalsta darbības attiecībā uz personu uzturēšanas rajoniem un centriem trešās valstīs.
- (18) Kā noteikts Padomes 2002. gada 28. novembrī pieņemtajā Atgriešanās rīcības programmā un kā regulāri atkārtoti apliecināts ES instrumentos šajā jomā, piemēram, Padomes secinājumos par brīvprātīgu atgriešanos, ko Padome pieņēmusi 2005. gada 2. novembrī, brīvprātīga atgriešanās ir nozīmīgs aspekts līdzsvarotā, efektīvā un ilgtspējīgā pieejā attiecībā uz atgriešanos.
- (19) Veicot atbilstīgās darbības integrētā atgriešanās pārvaldībā, jāņem vērā īpašā situācija, kādā atrodas mazaizsargātas personas.

- (20) Lai uzlabotu atgriešanās pārvaldības veicināšanu valstu mērogā, Fondam jāaptver arī pasākumi, kas attiecas uz tādu personu brīvprātīgu atgriešanos, kam vēl nav pienākuma atstāt attiecīgo teritoriju, piemēram, patvēruma meklētājiem, kas vēl nav saņēmuši negatīvu lēmumu, vai personas, kam piemērots kāds starptautiskas aizsardzības līdzeklis, kā noteikts Padomes Direktīvā 2004/83/EK (2004. gada 29. aprīlis) par obligātajiem standartiem, lai kvalificētu trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kā bēgļus vai kā personas, kam citādi nepieciešama starptautiska aizsardzība, šādu personu statusu un piešķirtās aizsardzības saturu ¹, vai personas, kam piemērota pagaidu aizsardzība, kā noteikts Padomes Direktīvā 2001/55/EK (2001. gada 20. jūlijs) par obligātajiem standartiem, lai pārvietoto personu masveida pieplūduma gadījumā sniegtu tām pagaidu aizsardzību, un par pasākumiem, lai līdzsvarotu dalībvalstu pūliņus, uzņemot šādas personas un uzņemoties ar to saistītās sekas ².
- (21) Šā instrumenta pamatmērķim jābūt integrētas atgriešanās pārvaldības veicināšanai valstu mērogā. Dalībvalstis tiek mudinātas veikt atgriešanās pasākumus, ņemot vērā integrētos atgriešanās rīcības plānus, kuros analizēta situācija dalībvalstī attiecībā uz mērķauditoriju, noteikti plānoto darbību mērķi un sadarbībā ar attiecīgajām ieinteresētajām pusēm, piemēram, Apvienoto Nāciju Organizācijas Augsto komisāru bēgļu jautājumos (*UNHCR*) un Starptautisko migrācijas organizāciju (*IOM*), piedāvātas atgriešanās procedūras, kas vērstas uz efektīvu un noturīgu rakstura atgriešanos, izmantojot dažādus pasākumus. Vajadzības gadījumā integrētie atgriešanās plāni regulāri jāizvērtē un jākorģē.

¹ OV L 304, 30.9.2004., 12. lpp.

² OV L 212, 7.8.2001., 12. lpp.

- (22) Lai veicinātu tādu personu brīvprātīgu atgriešanos, jo īpaši personu, kurām nav obligāti jāizceļo, izceļojošām personām būtu jāparedz stimulējoši pasākumi, piemēram, atvieglojumu piemērošana, sniedzot lielāku atgriešanās palīdzību. Šāda veida brīvprātīga atgriešanās ir gan izceļojošo personu interesēs, sekmējot cieņpilnu atgriešanos, gan iestāžu interesēs, ņemot vērā izmaksu lietderību. Dalībvalstis jā mudina priekšroku dot brīvprātīgas atgriešanās pasākumiem.
- (23) Taču no politikas viedokļa brīvprātīga un piespiedu atgriešanās ir savstarpēji saistītas, un tām ir savstarpēji pastiprinoša ietekme, un dalībvalstis, strādājot pie atgriešanās pārvaldības, jā mudina stiprināt abu atgriešanās veidu papildināmību. Acīmredzami, piespiedu atgriešanās ir nepieciešama, lai garantētu Eiropas Savienības imigrācijas un patvēruma politikas un dalībvalstu imigrācijas un patvēruma sistēmu integritāti. Tādējādi, piespiedu atgriešanās iespēja ir priekšnoteikums, lai nodrošinātu, ka šī politika netiek iedragāta, un lai nodrošinātu tiesiskumu, kas pats par sevi ir brīvības, drošības un tiesiskuma telpas izveides būtiska sastāvdaļa. Tādēļ instrumentam jāatbalsta dalībvalstu darbības, atvieglojot piespiedu atgriešanos.
- (24) Turklāt lielākie šķēršļi atgriešanās jomā, ar ko sastopas dalībvalstis, bieži vien ir attiecināmi uz piespiedu atgriešanos. Viens būtisks šķērslis ir neskaidrība par attiecīgās personas identitāti un/vai tas, ka tai nav vajadzīgo ceļošanas dokumentu. Lai pārvarētu šādas problēmas, dalībvalstis jā mudina uzlabot sadarbību ar trešo valstu konsulārajiem dienestiem un aktivizēt savstarpēju informācijas apmaiņu un operatīvu sadarbību savā starpā attiecībā uz sadarbību ar minētajiem dienestiem.

- (25) Visbeidzot ir svarīgi, lai dalībvalstīs, kuras to uzskata par lietderīgu, šis lēmums atbalstītu īpašus pasākumus atgriešanās valstīattiecībā uz personām, kas atgriežas, lai, pirmkārt, nodrošinātu efektīvu atgriešanos labos apstākļos to izcelsmes pilsētā vai reģionā un, otrkārt, veicinātu to stabilu reintegrāciju savā kopienā. Šiem pasākumiem nebūtu jāaprobežojas vienkārši ar palīdzību trešai valstij, un tiem vajadzētu būt atbilstīgiem finansējumam vienīgi tad, ja - un tiktāl, ciktāl - šie pasākumi ir nepieciešams turpinājums darbībām, kas uzsāktas un veiktas galvenokārt dalībvalstīs saskaņā ar integrētu atgriešanās plānu.
- (26) Turklāt šiem pasākumiem vajadzētu būt sinerģijā ar darbībām, ko atbalsta ar Kopienas instrumentiem ārējās palīdzības jomā, jo īpaši ar patvēruma un migrācijas tematisko programmu.

(27) Šis lēmums ir paredzēts kā daļa no vienotas sistēmas, kura ietver arī Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. .../2007/EK (... gada ...), ar ko laikposmam no 2008. gada līdz 2013. gadam izveido Eiropas Bēgļu fondu kā daļu no Vispārīgās programmas "Solidaritāte un migrācijas plūsmu pārvaldība"¹*, Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. .../2007/EK (... gada ...), ar ko laikposmam no 2007. gada līdz 2013. gadam izveido Eiropas Ārējo robežu fondu kā daļu no Vispārīgās programmas "Solidaritāte un migrācijas plūsmu pārvaldība"²*, un Padomes Lēmumu Nr. .../2007/EK (... gada ...), ar ko laikposmam no 2007. gada līdz 2013. gadam izveido Eiropas Trešo valstu valstspiederīgo integrācijas fondu kā daļu no Vispārīgās programmas "Solidaritāte un migrācijas plūsmu pārvaldība"³*, un kuras mērķis ir risināt jautājumu par atbildības taisnīgu sadalījumu starp dalībvalstīm attiecībā uz finanšu slogu, ko rada Savienības ārējo robežu integrētas pārvaldības ieviešana un kopējas patvēruma un imigrācijas politikas īstenošana, kā tās izstrādātas saskaņā ar Līguma trešās daļas IV sadaļu.

¹ OV ...

* OV: lūdzu ievietojiet lēmuma numuru, datumu un OV atsauci.

² OV ...

³ OV ...

- (28) Eiropas Aģentūrai operatīvās sadarbības vadībai pie Eiropas Savienības dalībvalstu ārējām robežām, kura izveidota saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 2007/2004¹, (turpmāk – "Aģentūra") viens no uzdevumiem ir sniegt nepieciešamo palīdzību kopēju atgriešanās pasākumu organizēšanai dalībvalstīs un apzināt paraugpraksi attiecībā uz ceļošanas dokumentu iegūšanu un dalībvalstu teritorijā nelegāli uzturošos trešo valstu valstspiederīgo izraidīšanu. Līdz ar to Aģentūrai būtu jānodrošina, ka tiek ievēroti nosacījumi efektīvu un koordinētu atgriešanās pasākumu realizēšanai starp dalībvalstīm, vienlaikus kopējo atgriešanās pasākumu īstenošanu un organizēšanu atstājot valstu kompetento dienestu pārziņā. Tādēļ Aģentūrai būtu jānodrošina iespēja izmantot līdzekļus, kas šajā lēmumā darīti pieejami ar Kopienas darbībām.
- (29) Fonda sniegtais atbalsts būtu efektīvāks un mērķtiecīgāks, ja atbilstīgo darbību līdzfinansēšanas pamatā būtu stratēģiskas daudzgadu programmas, ko sagatavo katra dalībvalsts saziņā ar Komisiju.

¹ OV L 349, 25.11.2004., 1. lpp.

- (30) Pamatojoties uz Komisijas pieņemtām stratēģiskām pamatnostādņēm, ikvienai dalībvalstij būtu jā sagatavo daudzgadu plānošanas dokuments, kur ņemta vērā tās konkrētā situācija un vajadzības un izklāstīta tās attīstības stratēģija, kurai vajadzētu būt pamatam, lai sagatavotu gada programmās uzskaitīto darbību īstenošanu.
- (31) Dalītās pārvaldības kontekstā, kā minēts 53. panta 1. punkta b) apakšpunktā Padomes Regulā (EK, *Euratom*) Nr. 1605/2002 (2002. gada 25. jūnijs) par Finanšu regulu, ko piemēro Eiropas Kopienų vispārējam budžetam¹ (turpmāk - "Finanšu regula"), būtu jāprecizē nosacījumi, kas ļauj Komisijai pildīt tās pienākumus, izpildot Eiropas Savienības vispārējo budžetu, un jāprecizē dalībvalstu pienākumi attiecībā uz sadarbību. Šo nosacījumu piemērošana Komisijai ļautu pārliecināties par to, vai dalībvalstis Fondu izmanto likumīgi un pareizi un saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības principu Finanšu regulas 27. panta un 48. panta 2. punkta nozīmē.
- (32) Komisijai jānosaka pieejamo saistību apropriāciju provizoriskais sadalījums, izmantojot objektīvu un pārskatāmu metodi.
- (33) Dalībvalstīm būtu jāpieņem attiecīgi pasākumi, lai nodrošinātu pārvaldības un kontroles sistēmas pareizu darbību un īstenošanas kvalitāti. Tādēļ ir jānosaka vispārīgie principi un attiecīgas funkcijas, kuras būtu jāizpilda visām programmām.

¹ OV L 248, 16.9.2002., 1. lpp. Regulā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 1995/2006 (OV L 390, 30.12.2006., 1. lpp.).

- (34) Saskaņā ar subsidiaritātes un proporcionalitātes principiem dalībvalstīm vajadzētu būt primārajai atbildībai par Fonda intervences īstenošanu un kontroli.
- (35) Lai garantētu daudzgadu un gada programmu efektīvu un pareizu īstenošanu, būtu jāprecizē dalībvalstu pienākumi attiecībā uz pārvaldības un kontroles sistēmām, izdevumu apstiprināšanu, kā arī nelikumību un Kopienas tiesību aktu pārkāpumu novēršanu, atklāšanu un labošanu. Jo īpaši attiecībā uz pārvaldību un kontroli ir jānosaka kārtība, kā dalībvalstis nodrošina attiecīgo sistēmu izveidi un apmierinošu darbību.
- (36) Neskarot Komisijas pilnvaras finanšu kontroles jomā, būtu jāveicina dalībvalstu un Komisijas sadarbība šajā jomā.
- (37) Fonda atbalstīto darbību efektivitāte un ietekme ir atkarīga arī no to izvērtējuma un to rezultātu izplatīšanas. Šajā sakarā būtu oficiāli jānosaka dalībvalstu un Komisijas atbildība šajā sakarā, kā arī pasākumi, lai nodrošinātu izvērtējuma uzticamību un attiecīgās informācijas kvalitāti.

- (38) Būtu jāveic darbību starpposma izvērtēšana un ietekmes izvērtēšana, un izvērtēšanas process būtu jāiekļauj projekta pārraudzības mehānismos.
- (39) Paturot prātā to, cik svarīgi panākt Kopienas finansējuma pārskatāmību, Komisijai būtu jāsniedz norādījumi, lai veicinātu to, ka ikviena iestāde, nevalstiskā organizācija, starptautiska organizācija vai cita struktūra, kas saņem dotāciju no Fonda, pienācīgi novērtētu saņemto atbalstu, ņemot vērā praksi, kas iedibināta saistībā ar citiem instrumentiem, kam piemēro dalīto pārvaldību, piemēram struktūrfondiem.
- (40) Ar šo lēmumu visam programmas laikam paredz finansējumu, kas budžeta lēmējinstīcijai ikgadējās budžeta procedūras laikā ir galvenā atsauce, kā paredzēts 37. punktā Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas Iestāžu nolīgumā (2006. gada 17. maijs) par budžeta disciplīnu un pareizu finanšu pārvaldību ¹.
- (41) Ņemot vērā to, ka šā lēmuma mērķi - proti, veicināt nelikumīgi uzturošos trešo valstu valstspiederīgo atgriešanos, ievērojot kopējus standartus un atgriešanās integrētas pārvaldības principus - nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un to, ka rīcības mēroga un seku dēļ minēto mērķi var labāk sasniegt Kopienas līmenī, Kopiena var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā lēmumā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.

¹ OV C 139, 14.6.2006., 1. lpp.

- (42) Šā lēmuma īstenošanai vajadzīgie pasākumi būtu jāpieņem saskaņā ar Padomes Lēmumu 1999/468/EK (1999. gada 28. jūnijs), ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību ¹.
- (43) Tā kā šajā lēmumā paredzētie pasākumi attiecībā uz stratēģisko pamatnostādņu pieņemšanu ir vispārīgi, un to mērķis ir grozīt nebūtiskus šā lēmuma elementus, *inter alia*, svītrojot dažus no minētajiem elementiem, vai papildināt šo lēmumu, iekļaujot jaunus nebūtiskus elementus, tie būtu jāpieņem saskaņā ar Lēmuma 1999/468/EK 5.a pantā paredzēto regulatīvo kontroles procedūru. Efektivitātes nolūkā regulatīvās kontroles procedūras parastie termiņi būtu jāsaīsina, lai pieņemtu stratēģiskās pamatnostādnes.
- (44) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam, Dānija nepiedalās šā lēmuma pieņemšanā, un Dānijai šis lēmums nav saistošs un neattiecas uz to. (45) Saskaņā ar 3. pantu Protokolā par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju, kurš pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam, Īrija 2005. gada 6. septembra vēstulē ir paziņojusi, ka vēlas piedalīties šā lēmuma pieņemšanā un piemērošanā.

¹ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp. Lēmumā grozījumi izdarīti ar Lēmumu 2006/512/EK (OV L 200, 22.7.2006., 11. lpp.).

- (46) Saskaņā ar 3. pantu Protokolā par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju, kurš pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam, Apvienotā Karaliste 2005. gada 27. oktobra vēstulē ir paziņojusi, ka vēlas piedalīties šā lēmuma pieņemšanā un piemērošanā.
- (47) Atbilstīgi Līguma 67. panta 2. punkta otrajam ievilkumam ar Padomes Lēmumu 2004/927/EK (2004. gada 22. decembris), ar ko Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 251. pantā noteikto procedūru attiecina uz dažām jomām, uz kurām attiecas minētā līguma trešās daļas IV sadaļa ¹, Līguma 251. pantā noteiktā procedūra tika attiecināta uz jomām, uz kurām attiecas Līguma 62. panta 1. punkts, 2. punkta a) apakšpunkts un 3. punkts, kā arī 63. panta 2. punkta b) apakšpunkts un 3. punkta b) apakšpunkts,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO LĒMUMU.

¹ OV L 396, 31.12.2004., 45. lpp.

I NODAĻA

TEMATS, MĒRĶI UN DARBĪBAS

1. pants

Temats un darbības joma

Ar šo lēmumu laikposmam no 2008. gada 1. janvāra līdz 2013. gada 31. decembrim izveido Eiropas Atgriešanās fondu (turpmāk - "Fonds") kā daļu no vienotas sistēmas, kura ietver arī Lēmumu Nr. .../2007/EK*, Lēmumu Nr. .../2007/EK** un Lēmumu Nr. .../2007/EK***, lai palīdzētu stiprināt brīvības, drošības un tiesiskuma telpu un solidaritātes principa piemērošanu starp dalībvalstīm.

Šajā lēmumā ir noteikti mērķi, ko palīdz sasniegt Fonds, tā īstenošana, pieejamie finanšu līdzekļi un sadales kritēriji pieejamo finanšu līdzekļu piešķiršanai.

Lēmumā noteikti Fonda pārvaldības noteikumi, tostarp finanšu noteikumi, kā arī pārraudzības un kontroles mehānismi, pamatojoties uz pienākumu sadali starp Komisiju un dalībvalstīm.

* OV: lūdzu ievietojiet 27. apsvēruma pirmā lēmuma numuru (Eiropas Bēgļu fonds).

** OV: lūdzu ievietojiet 27. apsvēruma otrā lēmuma numuru (Ārējo robežu fonds).

*** OV: lūdzu ievietojiet 27. apsvēruma trešā lēmuma numuru (Eiropas Fonds trešo valstu piederīgo integrācijai).

2. pants

Fonda vispārīgais mērķis

1. Fonda vispārīgais mērķis ir atbalstīt dalībvalstu centienus attiecībā uz atgriešanās pārvaldības uzlabošanu visos tās aspektos, izmantojot integrētas pārvaldības pieeju un paredzot kopīgas darbības, ko īsteno dalībvalstis, vai valstu darbības, kas atbilst Kopienas mērķiem saskaņā ar solidaritātes principu, ņemot vērā Kopienas tiesību aktus šajā jomā un atbilstīgi pamattiesībām.
2. Pēc dalībvalstu vai Komisijas ierosinājuma Fonds sniedz ieguldījumu tehniskas palīdzības finansēšanā.

3. pants

Īpašie mērķi

1. Fonds sekmē šādu īpašo mērķu sasniegšanu:
 - a) uzsākt un pilnveidot integrētas atgriešanās pārvaldības organizēšanu un īstenošanu dalībvalstīs,
 - b) stiprināt dalībvalstu sadarbību integrētas atgriešanās pārvaldības un tās īstenošanas jomā,
 - c) veicināt atgriešanās kopējo standartu efektīvu un vienveidīgu piemērošanu atbilstīgi politikas attīstībai šajā jomā.

2. Integrētā atgriešanās pārvaldība jo īpaši paredz dalībvalstu kompetentajām iestādēm izstrādāt un īstenot integrētus atgriešanās plānus, kuri:
- a) balstās uz vispusīgu situācijas izvērtējumu dalībvalstī attiecībā uz mērķauditoriju vai konkrētu apskatīto jautājumu attiecībā uz atgriešanos un uzdevumiem saistībā ar plānotajām darbībām (piemēram, saistībā ar ceļošanas dokumentu iegūšanu un citiem praktiskiem atgriešanās šķēršļiem), attiecīgā gadījumā ņemot vērā izskatāmo lietu apjomu. Vispusīgais novērtējums jāsapagatavo, sadarbojoties visām attiecīgajām iestādēm un partneriem;
 - b) paredz īstenot plašu pasākumu kopumu, atbalstot trešo valstu valstspiederīgo brīvprātīgas atgriešanās programmas, jo īpaši tādu personu, kuras vairs neatbilst ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem, un, vajadzības gadījumā veicot piespiedu atgriešanās pasākumus attiecībā uz šīm personām, pilnībā ievērojot humānisma principus un respektējot viņu cieņu;
 - c) ietver plānu un/vai grafiku un, vajadzības gadījumā, paredz periodiska novērtējuma mehānismu, kas ļauj veikt pielāgojumus plānā un izvērtēt plāna praktisko ietekmi;
 - d) ja dalībvalstis atzīst to par pamatotu, ietver pasākumus, lai atvieglotu sadarbību starp kompetentām administratīvām, tiesībaizsardzības un juridiskām struktūrām — vajadzības gadījumā dažādos pārvaldības līmeņos.

3. Integrēto atgriešanās plānu mērķis ir jo īpaši nodrošināt efektīvu un stabilu atgriešanos gan brīvprātīgas, gan piespiedu atgriešanās gadījumā, izmantojot tādas darbības kā efektīvu informēšanu laika posmā pirms izceļošanas, ceļojumu organizēšanu un tranzītu atgriešanās valstī. Lai veicinātu brīvprātīgu atgriešanos, iespēju robežās var paredzēt stimulus brīvprātīgi izceļojošām personām, piemēram, lielāku atgriešanās palīdzību.

Ja dalībvalstis uzskata to par vajadzīgu, plānos var paredzēt arī atbalstu uzņemšanai un reintegrācijai.

4. pants

Atbilstīgās darbības dalībvalstīs

1. Fonda atbalstu var saņemt darbībām, kas attiecas uz 3. panta 1. punkta a) apakšpunktā minēto mērķi un jo īpaši šādām darbībām:
- a) efektīvas, pastāvīgas un ilgstošas dalībvalstu iestāžu sadarbības izveidošana vai uzlabošana ar trešo valstu konsulārajām iestādēm un imigrācijas dienestiem, lai iegūtu ceļojuma dokumentus trešo valstu valstspiederīgo atpakaļsūtīšanai un nodrošinātu ātru un veiksmīgu izraidīšanu;
 - b) attīstīt veidus un līdzekļus, kā pēc iespējas ātrāk patvēruma un imigrācijas procedūrās nodrošināt informāciju par atgriešanos un kā mudināt trešo valstu valstspiederīgos izmantot brīvprātīgas atgriešanās iespēju;
 - c) sekmēt trešo valstu valstspiederīgo brīvprātīgu atgriešanos, jo īpaši izmantojot atbalstītas brīvprātīgas atgriešanās programmas, lai nodrošinātu atgriešanās efektivitāti un noturību;

- d) izstrādāt veidus sadarbībai starp dažāda mēroga valsts, reģionālām, vietējām, pilsētu un citām valsts iestādēm, kas dotu amatpersonām iespēju ātri gūt informāciju par atgriešanās pieredzi un praksi citur, kā arī, ja iespējams, dotu iespēju apvienot resursus;
- e) tādu trešo valstu valstspiederīgo piespiedu atgriešanās, kas neatbilst vai vairs neatbilst ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem, vienkāršošana un īstenošana, lai stiprinātu imigrācijas politikas uzticamību un integritāti un samazinātu apcietinājuma periodu personām, kurām piemērojama piespiedu izraidīšana.

2. Fonda atbalstu var saņemt darbībām, kas attiecas uz 3. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto mērķi un jo īpaši šādām darbībām:

- a) sadarbība informācijas vākšanā par izcelsmes valsti, agrākās dzīves vietas valsti vai tranzītvalsti un tās sniegšanā potenciāli atpakaļsūtāmām personām;
- b) sadarbība efektīvas, pastāvīgas un ilgstošas dalībvalstu iestāžu sadarbības izveidošanā ar trešo valstu konsulārajām iestādēm un imigrācijas dienestiem, lai atvieglotu konsulāro palīdzību ceļojuma dokumentu iegūšanai trešo valstu valstspiederīgo atpakaļsūtīšanai un lai nodrošinātu ātru un veiksmīgu izraidīšanu;
- c) kopēju integrēto atgriešanās plānu izstrāde un to īstenošana, ieskaitot kopējas brīvprātīgas atgriešanās programmas attiecībā uz konkrētām izcelsmes un iepriekšējās dzīvesvietas vai tranzīta valstīm vai reģioniem;

- d) pētījumi par esošo situāciju un iespējām veicināt dalībvalstu administratīvo sadarbību atgriešanās jomā, kā arī par starptautisko un nevalstisko organizāciju lomu šajā sakarā;
 - e) informācijas un paraugprakses apmaiņa, atbalsts un konsultācijas attiecībā uz īpaši neaizsargātu grupu pārstāvju atpakaļsūtīšanu;
 - f) semināru organizēšana attiecīgajiem darbiniekiem par paraugpraksi attiecībā uz noteiktām trešām valstīm un/vai reģioniem;
 - g) kopēji pasākumi, kas dod iespēju uzņemt atpakaļuzņemamās personas to izcelsmes, iepriekšējās dzīvesvietas vai tranzīta valstīs;
 - h) kopēja darbību izstrāde, lai nodrošinātu personu stabilu reintegrāciju izcelsmes vai iepriekšējās dzīvesvietas valstī.
3. Fonda atbalstu var saņemt darbībām, kas attiecas uz 3. panta 1. punkta c) apakšpunktā minēto mērķi un jo īpaši šādām darbībām:
- a) kompetento iestāžu stiprināšana, lai tās varētu iespējami ātri pieņemt augstas kvalitātes lēmumus atgriešanās jomā;
 - b) kompetento administratīvo iestāžu stiprināšana, lai tās varētu īstenot un ātri izpildīt izraidīšanas lēmumus, pilnībā ievērojot cilvēka cieņu un attiecīgos Eiropas drošības standartus, kas piemērojami šādām operācijām;

- c) tiesu iestāžu stiprināšana, lai ātrāk izvērtētu atpakaļsūtīšanas lēmumus, kuri ir pārsūdzēti;
 - d) semināru un kopēju mācību organizēšana kompetentu valsts, reģionālo, pašvaldību, pilsētu un citu kompetentu iestāžu administrācijas, tiesībsargājošo un tiesu iestāžu darbiniekiem attiecībā uz atpakaļsūtīšanas pasākumu tiesiskajiem un praktiskajiem aspektiem;
 - e) kompetento administrācijas iestāžu stiprināšana, lai tās varētu efektīvi īstenot kopējos nosacījumus par savstarpējo atzīšanu un kopējas atpakaļsūtīšanas operācijas, tostarp Aģentūras ieteikumus, darbības standartus un identificēto paraugpraksi atgriešanās jomā.
4. Šā panta 1., 2. un 3. punktā paredzētās darbības jo īpaši veicina attiecīgo Kopienas tiesību aktu noteikumu īstenošanu kopējās Eiropas imigrācijas un atgriešanās politikas jomā.

5. pants

Atbilstīgi pasākumi dalībvalstīs

Atbalstāmajās darbībās var būt ietverti šādi pasākumi:

- 1) visos atgriešanās gadījumos — informācija trešo valstu valstspiederīgajiem par atgriešanos vispār, konsultācijas par brīvprātīgu atgriešanos, tulkošanas izdevumi, nepieciešamo ceļošanas dokumentu sagādāšana, nepieciešamo pirmsatgriešanās medicīnisko pārbaūžu izmaksas, ceļojumu un ēdināšanas izmaksas atpakaļsūtāmām personām un eskortam, eskorta, tostarp mediķu un tulku izmitināšana, transporta izmaksas dalībvalstī un līdz atgriešanās valstij un sadarbība ar izcelsmes, iepriekšējās dzīvesvietas vai tranzīta valsts iestādēm;
- 2) visos atgriešanās gadījumos — īpašs atbalsts mazaizsargātām personām, piemēram, bērniem, nepavadītiem nepilngadīgajiem, invalīdiem, veciem cilvēkiem, grūtniecēm, vientuļiem vecākiem ar maziem bērniem un personām, kuras ir spīdzinātas, izvarotas vai pakļautas citiem smagiem psiholoģiskas, fiziskas vai seksuālas vardarbības veidiem;
- 3) papildus, tādu trešo valstu valstspiederīgo piespiedu atgriešanās gadījumā, kas vairs neatbilst ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem — atpakaļsūtāmo personu un iesaistīto dalībvalstu eskortu — ceļa, pārtikas un pagaidu izmitināšanas izmaksas atgriešanos organizējošajā dalībvalstī līdz izceļošanai, ja tiek organizētas kopējas atpakaļsūtīšanas operācijas;
- 4) papildus, tādu trešo valstu valstspiederīgo brīvprātīgas atgriešanās gadījumā, kas vairs neatbilst ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem — palīdzība atpakaļsūtāmām personām atgriešanās sagatavošanā un būtiski izdevumi pirms atgriešanās;

- 5) papildus, ja tādi trešo valstu valstspiederīgie, kam nav pienākums atstāt dalībvalsts teritoriju, atgriežas brīvprātīgi un citos gadījumos, kad dalībvalstis to uzskata par vajadzīgu — noteikts finansējums sākotnējiem izdevumiem pēc atgriešanās, personas, kura atgriežas, personīgo lietu transportēšana, atbilstoša pagaidu izmitināšana uzņemšanas centrā vai, vajadzības gadījumā, viesnīcā pirmajās dienās pēc ierašanās atgriešanās valstī, mācības, palīdzība darba meklējumos un, vajadzības gadījumā, ierobežots atbalsts saimnieciskās darbības uzsākšanai;
- 6) kompetento administrācijas, tiesībsargājošo un tiesu iestāžu darbinieku izglītība un apmācība, šo kategoriju darbinieku norīkošana praksē uz citām dalībvalstīm, lai nodrošinātu kopējo atgriešanās standartu efektīvu un vienveidīgu piemērošanu, ievērotu saistības atbilstīgi starptautisko tiesību dokumentiem attiecībā uz atpakaļsūtāmām personām, lai veicinātu sadarbību, kā arī komandējumi, lai novērtētu atgriešanās politikas rezultātus trešās valstīs;
- 7) operatīvas sadarbības gadījumā ar trešo valstu konsulārajām iestādēm un imigrācijas dienestiem nolūkā iegūt ceļošanas dokumentus un nodrošināt ātras izraidīšanas procedūras — ceļa un uzturēšanās izdevumi dalībvalstīs iestāžu un dienestu darbiniekiem, kuri atbild par trešo valstu valstspiederīgo identificēšanu un viņu ceļošanas dokumentu pārbaudi;
- 8) tādu trešo valstu valstspiederīgo, kam nav obligāti jāatstāj dalībvalsts teritorija, reintegrācijas pasākumu gadījumā — stimuli skaidrā naudā un citi īstermiņa pasākumi, kas vajadzīgi, lai uzsāktu reintegrācijas procesu atgriezušos personu personīgās attīstības nolūkā, piemēram, mācības, darbā iekārtošanās palīdzība, atbalsts saimnieciskās darbības uzsākšanai un palīdzība un konsultācijas pēc atgriešanās;

- 9) ja dalībvalstis to uzskata par vajadzīgu — tādu trešās valsts valstspiederīgo, kuri neatbilst vai vairs neatbilst spēkā esošajiem ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem, reintegrācijas pasākumu gadījumā — stimuli skaidrā naudā un citi īstermiņa pasākumi, kas vajadzīgi, lai uzsāktu reintegrācijas procesu atgriezušos personu personīgās attīstības nolūkā, piemēram, mācības, darbā iekārtošanās palīdzība, atbalsts saimnieciskās darbības uzsākšanai un palīdzība un konsultācijas pēc atgriešanās, kā arī pasākumi, kas dod iespēju dalībvalstīm piedāvāt piemērotus nosacījumus atgriezušos personu uzņemšanai trešās valstīs pēc to ierašanās.

6. pants

Kopienas darbības

1. Pēc Komisijas ierosmes līdz 7 % no Fonda pieejamajiem līdzekļiem var izmantot, lai finansētu starpvalstu darbības vai Kopienas nozīmes darbības (turpmāk - "Kopienas darbības") saistībā ar atgriešanās politiku un pasākumiem, ko piemēro 7. pantā minētajām mērķgrupām.
2. Lai būtu atbilstīgas finansējumam, Kopienas darbības jo īpaši:
 - a) veicina Kopienas sadarbību Kopienas tiesību aktu un labas prakses īstenošanā;
 - b) sekmē starpvalstu sadarbības tīklus un eksperimentālus projektus, balstoties uz tādām starpvalstu partnerībām starp struktūrām divās vai vairāk dalībvalstīs, kuras paredzētas, lai veicinātu inovāciju, atvieglinātu pieredzes un paraugprakses apmaiņu un uzlabotu atgriešanās politikas kvalitāti;

- c) sekmē starpvalstu informēšanas kampaņas;
 - d) atbalsta pētījumus, informācijas izplatīšanu un apmaiņu attiecībā uz paraugpraksi un visiem citiem atgriešanās politikas aspektiem, tostarp attiecībā uz jaunāko tehnoloģijas sasniegumu izmantojumu, jo īpaši lai veicinātu salīdzinošus pētījumus saistībā ar līdzšinējo un pašreizējo atpakaļsūtīšanas programmu ietekmi;
 - e) atbalsta izmēģinājuma projektus un pētījumus, kuros izvērtē iespēju šajā jomā Kopienā izvērst jaunas sadarbības formas un pieņemt jaunus Kopienas tiesību aktus;
 - f) sekmē dalībvalstīm kopēju statistikas instrumentu, metožu un rādītāju izstrādi un izmantošanu, lai izvērtētu politikas pārmaiņu efektivitāti atgriešanās jomā, jo īpaši lai izplatītu statistiku nošķirot datus par brīvprātīgu un piespiedu atgriešanos;
 - g) sadarbībā ar Aģentūru atbalsta kopīgas rokasgrāmatas izstrādi un regulāru atjaunināšanu attiecībā uz paraugpraksi atgriešanās jomā, tostarp eskortiem;
 - h) nodrošina dalībvalstīm atbalsta pakalpojumus pienācīgi pamatotās ārkārtas situācijās, kas prasa steidzamu rīcību.
3. Gada darba programmu, kurā nosaka Kopienas darbību prioritātes, pieņem saskaņā ar 52. panta 2. punktā minēto procedūru.

7. pants
Mērķgrupas

1. Šajā lēmumā mērķgrupas ir šādas personu kategorijas:
 - a) visi trešo valstu valstspiederīgie, kuri vēl nav saņēmuši galīgu negatīvu lēmumu attiecībā uz viņu lūgumu dalībvalstī saņemt starptautisku aizsardzību, un kuri drīkst izvēlēties izmantot brīvprātīgu atgriešanos, ja vien tie nav ieguvuši jaunu valstspiederību vai nav atstājuši minētās dalībvalsts teritoriju;
 - b) visi trešo valstu valstspiederīgie, kam dalībvalstī piemērots kāds starptautiskas aizsardzības līdzeklis, kā noteikts Direktīvā 2004/83/EK, vai pagaidu aizsardzība, kā noteikts Direktīvā 2001/55/EK, un kas izvēlas izmantot brīvprātīgas atgriešanās iespēju, ja vien tie nav ieguvuši jaunu valstspiederību vai nav atstājuši minētās dalībvalsts teritoriju;
 - c) visi trešo valstu valstspiederīgie, kas neatbilst vai vairs neatbilst dalībvalsts ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem un kas saskaņā ar pienākumu atstāt minētās dalībvalsts teritoriju izmanto iespēju atgriezties brīvprātīgi;
 - d) visi pārējie trešo valstu valstspiederīgie, kas neatbilst vai vairs neatbilst dalībvalsts ieceļošanas un/vai uzturēšanās nosacījumiem.

3. Trešās valsts valstspiederīgais ir ikviens persona, kas nav Eiropas Savienības pilsonis Līguma 17. panta 1. punkta izpratnē.

II NODAĻA

ATBALSTA PRINCIPI

8. pants

Papildināmība, saskaņotība un principu ievērošana

1. Ar Fonda starpniecību sniedz atbalstu, papildinot valstu, reģionu un vietējas darbības, tajās integrējot Kopienas prioritātes.
2. Komisija un dalībvalstis nodrošina, ka ar Fonda starpniecību un no dalībvalstīm saņemtā palīdzība konsekventi atbilst Kopienas darbībām, politikas jomām un prioritātēm. Šo saskaņotību īpaši norāda 19. pantā minētajā daudzgadu programmā.
3. No Fonda finansētās darbības ir saderīgas ar Līgumu un tiesību aktiem, kas pieņemti saskaņā ar to.

9. pants

Plānošana

1. Fonda mērķus īsteno saskaņā ar daudzgadu plānošanas periodu (no 2008. gada līdz 2013. gadam), veicot starpposma pārskatīšanu saskaņā ar 22. pantu. Daudzgadu plānošanas sistēma ietver prioritātes un procesus pārvaldības, lēmumu pieņemšanas, revīzijas un aptiprināšanas veikšanai.
2. Komisijas apstiprinātās daudzgadu programmas īsteno, izmantojot gada programmas.

10. pants

Pasākumu subsidiaritāte un samērība

1. Īstenojot 19. un 21. pantā minētās daudzgadu un gada programmas ir dalībvalstu pienākums attiecīgā teritoriālā mērogā saskaņā ar katrai dalībvalstij raksturīgo iestāžu sistēmu. Minēto pienākumu īsteno saskaņā ar šo lēmumu.
2. Saistībā ar revīzijas noteikumiem Komisijas un dalībvalstu izmantotie līdzekļi ir dažādi atkarībā no Kopienas ieguldījuma apjoma. Tas pats princips attiecas uz izvērtējuma noteikumiem un ziņojumiem par daudzgadu un gada programmām.

11. pants

Budžeta izpildes metodes

1. Fondam piešķirto Kopienas budžetu izpilda saskaņā ar Finanšu regulas 53. panta 1. punkta b) apakšpunktu, izņemot šā lēmuma 6. pantā minētās Kopienas darbības un 16. pantā minēto tehnisko palīdzību.
2. Komisija veic pienākumu izpildīt Eiropas Savienības vispārējo budžetu:
 - a) pārbaudot, vai dalībvalstīs pastāv pārvaldības un kontroles sistēmas un vai tās darbojas pareizi saskaņā ar 32. pantā aprakstītajām procedūrām;

- b) saskaņā ar 41. un 42. pantu pārtraucot vai apturot visus maksājumus vai to daļu, ja pārvaldības un kontroles sistēmas valstī nedarbojas, un saskaņā ar 45. un 46. pantā aprakstītajām procedūrām piemērojot visas citas vajadzīgās finanšu korekcijas.

12. pants

Partnerība

1. Katra dalībvalsts saskaņā ar spēkā esošiem attiecīgās valsts tiesību aktiem un praksi organizē partnerību ar iestādēm un struktūrām, kas ir iesaistītas daudzgadu programmas īstenošanā vai spēj dot lietderīgu ieguldījumu tās izstrādē saistībā ar attiecīgo dalībvalsti.

Šādas iestādes un struktūras var būt kompetentas reģionālās, vietējās, pilsētu un citas publiskās iestādes, starptautiskās organizācijas, jo īpaši *UNHCR*, un struktūras, kas pārstāv pilsonisko sabiedrību, piemēram, nevalstiskās organizācijas vai sociālie partneri.

2. Šādu partnerību īsteno, pilnībā ievērojot katras kategorijas partneru attiecīgo organizatorisko, juridisko un finanšu kompetenci.

III NODAĻA

FINANŠU LĪDZEKĻI

13. pants

Līdzekļi kopumā

1. Šā lēmuma īstenošanai paredzētais finansējums laikposmam no 2008. gada 1. janvāra līdz 2013. gada 31. decembrim ir EUR 676 miljoni.
2. Gada apropriācijas piešķir budžeta lēmējinstītūcija atbilstīgi Finanšu shēmai.
3. Komisija provizoriski nosaka gada apropriāciju sadalījumu starp dalībvalstīm saskaņā ar 14. pantā ietvertajiem kritērijiem.

14. pants

Gada līdzekļu sadalījums darbībām, kuru īstenošanai dalībvalstīs var saņemt finansējumu

1. Katra dalībvalsts no Fonda gada apropriācijas saņem noteiktu summu, kas ir EUR 300 000.

Dalībvalstīm, kuras Eiropas Savienībai pievienojās 2004. gada 1. maijā, laikposmam no 2008. gada līdz 2013. gadam šo summu paaugstina līdz EUR 500 000 gadā.

Dalībvalstīm, kas Eiropas Savienībai pievienojas laikposmā no 2007. gada līdz 2013. gadam, šo summu paaugstina līdz EUR 500 000 gadā uz atlikušo laiku no 2008. gada līdz 2013. gadam no gada, kas ir pēc to pievienošanās gada.

2. Atlikušos gadā pieejamos līdzekļus dalībvalstīm sadala šādi:

- a) 50 % - proporcionāli trešo valstu valstspiederīgo skaitam pēdējos trīs gados, kuri neatbilst vai vairs neatbilst ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem dalībvalsts teritorijā un par kuriem ir izdots atgriešanās lēmums saskaņā ar attiecīgās valsts un/vai Kopienas tiesību aktiem, t.i., administratīvs vai tiesas lēmums vai akts, kurā ir konstatēts vai paziņots, ka uzturēšanās ir nelikumīga, un uzlikts pienākums atgriezties;
- b) 50 % - proporcionāli to trešo valstu valstspiederīgo skaitam iepriekšējo trīs gadu laikā, kuri ir faktiski atstājuši dalībvalsts teritoriju brīvprātīgi vai piespiedu kārtā saskaņā ar administratīvu vai tiesas izdotu izbraukšanas rīkojumu.

3. Šā panta 2. punktā minētie trešo valstu valstspiederīgie neietver:

- a) trešo valstu valstspiederīgos, kuriem, atrodoties dalībvalsts tranzīta zonā, ir atteikta ieceļošana;

b) trešo valstu valstspiederīgos, kuri vienai dalībvalstij ir jānogādā uz citu dalībvalsti, jo īpaši saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 343/2003 (2003. gada 18. februāris), ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts pilsoņa patvēruma pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm ¹.

4. Atsauces dati ir jaunākie statistikas dati, ko Komisija (*Eurostat*) ieguvusi saskaņā ar datiem, kurus dalībvalstis iesniegušas atbilstīgi Kopienas tiesību aktiem.

Ja dalībvalstis Komisijai (*Eurostat*) nav devušas attiecīgus statistikas datus, tās pēc iespējas drīz nodrošina provizoriskus datus.

Pirms tādus datus pieņemt kā atsauces skaitļus, Komisija (*Eurostat*) saskaņā ar parasto darba kārtību izvērtē statistikas informācijas kvalitāti, salīdzināmību un pilnīgumu. Pēc Komisijas (*Eurostat*) lūguma dalībvalstis tai sniedz visu vajadzīgo informāciju, lai veiktu izvērtējumu.

15. pants

Finansēšanas struktūra

1. Maksājumus ar Fonda starpniecību veic kā subsīdijas.
2. Fonda atbalstītas darbības līdzfinansē no publiskiem vai privātiem avotiem, tās ir bezpeļņas darbības, un tām nevar saņemt finansējumu no citiem avotiem, kurus finansē no Eiropas Savienības vispārējā budžeta.

¹ OV L 50, 25.2.2003., 1. lpp.

3. Fonda apropriācijas papildina valsts izdevumus vai līdzvērtīgus izdevumus, ko dalībvalstis piešķir pasākumiem, uz ko attiecas šis lēmums.

4. Kopienas ieguldījums atbalstītiem projektiem par darbībām, ko dalībvalstis īsteno saskaņā ar 3. pantu, nepārsniedz 50 % no katras darbības kopējām izmaksām.

Šo apjomu var palielināt līdz 75 % projektiem, ar ko risina konkrētus prioritārus jautājumus, kuri ir noteikti stratēģiskajās pamatnostādnēs, kā paredzēts 18. pantā.

Kopienas ieguldījumu palielina līdz 75 % dalībvalstīs, uz ko attiecas Kohēzijas fonds.

5. Īstenojot attiecīgo valstu programmas, kā izklāstīts IV nodaļā, dalībvalstis atlasa projektus finansēšanai, pamatojoties uz šādiem minimuma kritērijiem:

- a) stāvoklis un vajadzības attiecīgajā dalībvalstī;
- b) izmaksu rentabilitāte, *inter alia*, ņemot vērā to personu skaitu, uz kurām attiecas projekts;
- c) pieredzi, kompetenci, uzticamību un finansiālo ieguldījumu, ko nodrošina organizācija, kura pieprasa finansējumu, un visas partnerorganizācijas;
- d) to, ciktāl projekts papildina citas darbības, ko finansē no Eiropas Savienības vispārējā budžeta vai kā daļu no attiecīgo valstu programmām.

6. Parasti Kopienas finanšu atbalstu darbībām, ko atbalsta ar Fonda starpniecību, piešķir uz laiku līdz trim gadiem, un par tām regulāri sniedz progresu ziņojumus.

16. pants

Tehniskā palīdzība pēc Komisijas ierosmes

1. Pēc Komisijas ierosmes un/vai Komisijas vārdā, gadā nepārsniedzot maksimālo apjomu - EUR 500 000 no Fonda apropriācijām, Fonds var finansēt sagatavošanas pasākumus, pārraudzības, administratīvas un tehniskas palīdzības pasākumus, kā arī izvērtēšanas, revīzijas un pārbaudes pasākumus, kas jāveic, lai īstenotu šo lēmumu.
2. Šie pasākumi ir:
 - a) pētījumi, izvērtējumi, ekspertu ziņojumi un statistikas dati — arī vispārīgi — kas attiecas uz Fonda darbību;
 - b) dalībvalstīm, tiešajiem atbalsta saņēmējiem un plašai sabiedrībai paredzēti informācijas pasākumi, arī informēšanas kampaņas un kopīga datubāze par projektiem, ko finansē no Fonda līdzekļiem;
 - c) datorizētu sistēmu uzstādīšana, izmantojums un to savienojumi savā starpā - pārvaldības, pārraudzības, pārbažu un izvērtējuma vajadzībām;
 - d) vienotas izvērtējuma un pārraudzības sistēmas, kā arī rādītāju sistēmas izstrāde, vajadzības gadījumā ņemot vērā attiecīgo valstu rādītājus;

- e) izvērtējuma metožu uzlabojumi un informācijas apmaiņa par šajā jomā pastāvošo praksi;
- f) saskaņā ar 25. pantu dalībvalstu norīkotu iestāžu informācijas un apmācību pasākumi, kas papildina dalībvalstu centienus dot norādes savām iestādēm saskaņā ar 31. panta 2. punktu.

17. pants

Tehniskā palīdzība pēc dalībvalstu ierosmes

1. Pēc attiecīgās dalībvalsts ierosmes no Fonda katrai gada programmai var finansēt sagatavošanas, kā arī pārvaldības, pārraudzības, izvērtēšanas, informēšanas un kontroles pasākumus, kā arī Fonda īstenošanas administratīvo resursu stiprināšanas pasākumus.
2. Attiecībā uz katru gada programmu tehniskajai palīdzībai atvēlētā summa nevar pārsniegt:
 - a) laikposmā no 2008. gada līdz 2010. gadam - 7 % no dalībvalstij gadā piešķirtās līdzfinansējuma kopsummas, pieskaitot EUR 30 000; un
 - b) laikposmā no 2011. gada līdz 2013. gadam - 4 % no dalībvalstij gadā piešķirtās līdzfinansējuma kopsummas, pieskaitot EUR 30 000.

IV NODAĻA

PLĀNOŠANA

18. pants

Stratēģisko pamatnostādņu pieņemšana

1. Nosakot Fonda veicamo pasākumu struktūru, Komisija pieņem stratēģiskas pamatnostādnes, ņemot vērā panākumus, kas gūti, izstrādājot un īstenojot Kopienas tiesību aktus atgriešanās jomā un Kopienas pasākumus nelegālās imigrācijas jomā, kā arī Fonda finanšu līdzekļu provizorisko sadalījumu daudzgadu programmas laikam.
2. Attiecībā uz 3. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā minētajiem Fonda mērķiem, minētajās pamatnostādnēs jo īpaši ņem vērā Kopienas prioritātes, lai veicinātu:
 - a) tādu trešo valstu valstspiederīgo atgriešanos, kuriem nav pasu vai citu personu apliecinošu dokumentu;
 - b) tādu trešo valstu valstspiederīgo atgriešanos, uz kuriem neattiecas Kopienas atpakaļuzņemšanas nolīgumi vai valstu divpusējie atpakaļuzņemšanas nolīgumi, lai stiprinātu starptautiskās tiesībās noteikto valsts pienākumu uzņemt atpakaļ savus valstspiederīgos;
 - c) tādu trešo valstu valstspiederīgo un bezvalstnieku atgriešanos konkrētā valstī, kuri ir ieradušies no minētās valsts vai kuri tajā ir uzturējušies, bet nav minētās valsts valstspiederīgie;

- d) tādu personu atgriešanos, kam nav pienākums atstāt dalībvalstu teritoriju, piemēram, personas, kas vēl nav saņēmušas negatīvu lēmumu, un personas, kam piemērots kāds starptautiskas aizsardzības līdzeklis, kā noteikts Direktīvā 2004/83/EK, vai pagaidu aizsardzība, kā noteikts Direktīvā 2001/55/EK;
- e) īpaši neaizsargātu grupu atgriešanos.

Attiecībā uz 3. panta 1. punkta c) apakšpunktā minēto Fonda mērķi, minētajās pamatnostādnēs jo īpaši ņem vērā Kopienas prioritātes, lai visā Eiropas Savienībā veicinātu informētību par kopējiem standartiem un lai šos standartus integrētu dalībvalstu administratīvo iestāžu ikdienas procedūrās saistībā ar atgriešanās pārvaldību.

- 3. Komisija līdz 2007. gada 1. jūlijam pieņem stratēģiskās pamatnostādnes, kas attiecas uz daudzgadu plānošanas periodu.
- 4. Stratēģiskās pamatnostādnes pieņem saskaņā ar 52. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru. Minētās stratēģiskās pamatnostādnes pēc to pieņemšanas pievieno šim lēmumam kā pielikumu.

19. pants

Valstu daudzgadu programmu sagatavošana un apstiprināšana

1. Katra dalībvalsts, balstoties uz 18. pantā minētajām stratēģiskajām pamatnostādnēm, ierosina daudzgadu programmas projektu, kurā ir šādi elementi:
 - a) apraksts par to, kāds stāvoklis ir dalībvalstī sakarā ar atgriešanās integrētās pārvaldības principu, sadarbību ar trešo valstu konsulārajām iestādēm un imigrācijas dienestiem, brīvprātīgas un piespiedu atgriešanās pasākumiem un politiku, izmantojot atsevišķus datus attiecībā uz brīvprātīgu un piespiedu atgriešanos, ciktāl tādi ir pieejami, pieeju reintegrācijas pasākumiem un atgriešanās noturībai, kompetento administratīvo un tiesu iestāžu spēju attīstīšanu un sadarbību ar citām dalībvalstīm iepriekšminētajās jomās;
 - b) attiecīgās dalībvalsts vajadzību analīze attiecībā uz sadarbību ar trešo valstu konsulārajām iestādēm un imigrācijas dienestiem, brīvprātīgas un piespiedu atgriešanās pasākumiem un politiku, pieeju reintegrācijas pasākumiem un atgriešanās ilgtspējai, kompetento administratīvo un tiesu iestāžu spēju attīstīšanu un sadarbību ar citām dalībvalstīm iepriekšminētajās jomās, kā arī norādes par darbības mērķiem, kas izvirzīti minēto vajadzību nodrošināšanai daudzgadu programmas periodā;

- c) minēto mērķu sasniegšanai paredzētās attiecīgās stratēģijas izklāsts, precizējot to sasniegšanai definētās prioritātes, kā arī minēto prioritāšu īstenošanai paredzēto darbību apraksts;
- d) norāde, vai minētā stratēģija ir saderīga ar citiem reģionālajiem, valsts un Kopienas instrumentiem;
- e) informācija par prioritātēm un konkrētiem to mērķiem. Minētos mērķus izsaka skaitliskā izteiksmē, izmantojot ierobežotu skaitu rādītāju, lai ņemtu vērā proporcionalitātes principu. Rādītājiem jābūt tādiem, lai gūtos panākumus varētu mērīt, tos salīdzinot ar sākotnējo stāvokli, kā arī prioritāšu īstenošanai noteikto mērķu efektivitāti;
- f) apraksts par pieeju, kas izvēlēta, lai īstenotu 12. pantā minēto partnerības principu;
- g) projekts finansēšanas plānam, kurā katrai prioritātei un katrai gada programmai norādīts finanšu ieguldījums, ko ierosināts piešķirt no Fonda, kā arī publiskā vai privātā līdzfinansējuma kopsumma;
- h) noteikumi, kas pieņemti, nodrošinot daudzgadu programmas publiskošanu.

2. Dalībvalstis iesniedz Komisijai daudzgadu programmu projektus, vēlākais, četrus mēnešus pēc tam, kad Komisija ir darījusi zināmas stratēģiskās pamatnostādnes.
3. Lai apstiprinātu daudzgadu programmas projektu, Komisija izskata:
 - a) daudzgadu programmas projekta atbilstību Fonda mērķiem un 18. pantā minētajām stratēģiskajām pamatnostādnēm;
 - b) daudzgadu programmas projektā paredzēto darbību atbilstību, ņemot vērā ierosināto stratēģiju;
 - c) to, vai pārvaldības un kontroles mehānismi, ko dalībvalstis izstrādājušas Fonda pasākumu īstenošanai, atbilst šim lēmumam;
 - d) daudzgadu programmas projekta atbilstību Kopienas tiesību aktiem un jo īpaši tiem Kopienas tiesību aktiem, kuru mērķis ir nodrošināt personu brīvu pārvietošanos, līdz ar papildpasākumiem, kas ir tieši saistīti ar ārējo robežu kontroli, patvērumu un imigrāciju.

4. Ja Komisija uzskata, ka daudzgadu programmas projekts nav konsekvents stratēģisko pamatnostādņu ziņā un/vai neatbilst šā lēmuma noteikumiem par pārvaldības un kontroles sistēmām, vai Kopienas tiesību aktiem, tā aicina attiecīgo dalībvalsti sniegt visu vajadzīgo papildinformāciju un vajadzības gadījumā attiecīgi pārskatīt daudzgadu programmas projektu.
5. Komisija katru daudzgadu programmu apstiprina trīs mēnešos pēc tam, kad tā ir oficiāli iesniegta, saskaņā ar 52. panta 2. punktā minēto procedūru.

20. pants

Daudzgadu programmu pārskatīšana

1. Pēc attiecīgās dalībvalsts vai Komisijas ierosmes daudzgadu programmu atkārtoti izskata un vajadzības gadījumā pārskata atlikušajam programmas laikam, lai vairāk vai citādi ņemtu vērā Kopienas prioritātes. Daudzgadu programmas var atkārtoti izskatīt, arī ņemot vērā izvērtējumu rezultātus un/vai atkarībā no īstenošanas grūtībām.
2. Lēmumu, ar ko apstiprina daudzgadu programmas pārskatīšanu, Komisija pieņem cik iespējams drīz pēc tam, kad attiecīgā dalībvalsts oficiāli iesniegusi attiecīgu lūgumu. Daudzgadu programmas pārskata saskaņā ar 52. panta 2. punktā minēto procedūru.

21. pants
Gada programmas

1. Komisijas apstiprināto daudzgadu programmu īsteno, izmantojot gada programmas.
2. Komisija katru gadu līdz 1. jūlijam nodrošina dalībvalstīm aplēsi par summām, ko nākamajā gadā paredzēts tām piešķirt no kopējām ikgadējā budžeta procedūrā piešķirtajām apropriācijām un ko aprēķina, kā paredzēts 15. pantā.
3. Dalībvalstis katru gadu līdz 1. novembrim iesniedz Komisijai nākamā gada programmas projektu, kurš sagatavots saskaņā ar daudzgadu programmu un kurā ir šādi elementi:
 - a) vispārīgi noteikumi, kā atlasīt projektus, ko finansēt saskaņā ar gada programmu;
 - b) to darbību apraksts, kuras paredzēts atbalstīt saskaņā ar gada programmu;
 - c) ierosinātais Fonda finansiālā atbalsta sadalījums dažādām programmas darbībām un norāde par gada programmas īstenošanas nolūkā pieprasīto summu tehniskas palīdzības izdevumu segšanai saskaņā ar 17. pantu.

4. Atkāpjoties no 3. punkta, gada programmu projektus 2008. gadam dalībvalstis iesniedz Komisijai līdz 2008. gada 1. martam.

5. Izskatot kādas dalībvalsts gada programmas projektu, Komisija ņem vērā saskaņā ar budžeta procedūru Fondam piešķirto apropriāciju galīgo summu.

Pēc tam, kad gada programmas projekts ir oficiāli iesniegts, Komisija viena mēneša laikā informē attiecīgo dalībvalsti, vai projektu var pieņemt. Ja gada programmas projekts neatbilst daudzgadu programmai, Komisija aicina minēto dalībvalsti sniegt visu vajadzīgo informāciju un vajadzības gadījumā attiecīgi pārskatīt gada programmas projektu.

Komisija līdz attiecīgā gada 1. martam pieņem lēmumu par finansēšanu, apstiprinot gada programmu. Lēmumā norāda attiecīgajai dalībvalstij piešķirto summu un laikposmu, kurā izdevumi ir atbilstīgi.

6. Lai ņemtu vērā pienācīgi pamatotus ārkārtas stāvokļus, kas nav bijuši paredzēti, pieņemot gada programmu, un kas prasa steidzamu rīcību, dalībvalsts var pārskatīt līdz 10 % no Fonda ieguldījuma sadalījuma dažādām gada programmā ietvertām darbībām, vai piešķirt līdz 10 % no summām, kas saskaņā ar šo lēmumu atvēlētas citām darbībām. Attiecīgā dalībvalsts Komisiju informē par pārskatītaj gada programmām.

22. pants

Daudzgaļu programmas starpposma pārskatīšana

1. Komisija pārskata stratēģiskās pamatnostādnes un vajadzības gadījumā līdz 2010. gada 31. martam pieņem pārskatītas stratēģiskās pamatnostādnes laikposmam no 2011. gada līdz 2013. gadam.
2. Ja pārskatītās stratēģiskās pamatnostādnes pieņem, katra dalībvalsts atkārtoti izskata savu daudzgaļu programmu un vajadzības gadījumā to pārskata.
3. Noteikumi, kas minēti 19. pantā par valstu daudzgaļu programmu sagatavošanu un pieņemšanu, *mutatis mutandis* attiecas uz minēto pārskatīto daudzgaļu programmu sagatavošanu un pieņemšanu.
4. Pārskatītās stratēģiskās pamatnostādnes pieņem saskaņā ar 52. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

V NODAĻA

PĀRVALDĪBAS UN KONTROLES SISTĒMAS

23. pants

Īstenošana

Komisija atbild par šā lēmuma īstenošanu un pēc vajadzības pieņem tā īstenošanas noteikumus.

24. pants

Pārvaldības un kontroles sistēmu pamatprincipi

Dalībvalstu izstrādātās daudzgadu programmu pārvaldības un kontroles sistēmas nodrošina:

- a) skaidri noteiktas attiecīgo pārvaldības un kontroles struktūru funkcijas, kā arī funkciju sadalījumu katrā struktūrā;
- b) funkciju nošķiruma principa ievērošanu gan tādās struktūrās, gan starp tām;
- c) katrai struktūrai pietiekamus līdzekļus, lai īstenotu uzticētās funkcijas visā no Fonda līdzfinansēto darbību īstenošanas laikā;
- d) procedūras, kā nodrošināt, lai gada programmās deklarētos izdevumus veiktu pareizi un likumīgi;
- e) uzticamas datorizētas sistēmas grāmatvedībai, pārraudzībai un finanšu pārskatu sniegšanai;
- f) pārskatu sniegšanas un pārraudzības sistēmas, ja atbildīgā struktūra pienākumu izpildi uztic citai struktūrai;
- g) procedūru rokasgrāmatas par veicamajām funkcijām;
- h) mehānismus, kā veikt sistēmas darbības revīziju;

- i) sistēmas un procedūras, kas nodrošina pienācīgas revīzijas liecības;
- j) procedūras, lai ziņotu par nelikumībām un tās pārraudzītu, kā arī lai atgūtu nepamatoti izmaksātas summas.

25. pants

Iestāžu norīkošana

1. Daudzgaļu programmas un gada programmu īstenošanai dalībvalsts norīko:
 - a) atbildīgo iestādi: funkcionālu dalībvalsts struktūru, attiecīgās valsts iestādi vai struktūru, ko norīko dalībvalsts vai kas ir dalībvalsts privāttiesību subjekts ar uzdevumu sniegt sabiedriskus pakalpojumus, kura atbild par Fonda atbalstīto daudzgaļu programmas un gada programmu pārvaldību un kuras pārziņā ir visa saziņa ar Komisiju;
 - b) sertifikācijas iestādi: attiecīgās valsts iestādi vai struktūru, vai personu, kas darbojas kā tāda struktūra vai iestāde, ko norīko dalībvalsts, lai apstiprinātu izdevumu deklarācijas pirms to nosūtīšanas Komisijai;
 - c) revīzijas iestādi: valsts iestādi vai struktūru, kas ir funkcionāli neatkarīga no dalībvalsts norīkotās atbildīgās iestādes un sertifikācijas iestādes un kas atbild par pārvaldības un kontroles sistēmas darbības efektivitātes pārbaudi;
 - d) vajadzības gadījumā — deleģēto iestādi.

2. Dalībvalsts pieņem noteikumus, ar ko reglamentē savas attiecības ar 1. punktā minētajām iestādēm un struktūrām, kā arī šo iestāžu attiecības ar Komisiju.
3. Ievērojot 24. panta b) punktu, dažas vai visas šā panta 1. punktā minētās iestādes var atrasties vienā un tajā pašā struktūrā.
4. Noteikumus 26. līdz 30. panta īstenošanai Komisija pieņem saskaņā ar 52. panta 2. punktā minēto procedūru.

26. pants

Atbildīgā iestāde

1. Atbildīgā iestāde atbilst turpmāk norādītajam nosacījumu minimumam. Atbildīgā iestāde:
 - a) ir juridiska persona, izņemot gadījumus, ja tā ir funkcionāla dalībvalsts struktūra;
 - b) ir ar infrastruktūru, kas vajadzīga, lai viegli nodrošinātu saziņu ar plašu lietotāju loku, kā arī ar citu dalībvalstu atbildīgām iestādēm un ar Komisiju;
 - c) darbojas administratīvā vidē, kas tai ļauj pareizi veikt uzdevumus un izvairīties no jebkādiem interešu konfliktiem;
 - d) spēj piemērot Kopienas līdzekļu pārvaldības noteikumus;
 - e) ir ar finanšu un vadības spēju, kura ir samērojama ar Kopienas līdzekļu apjomu, kas tai būs jāpārvalda;

- f) ir nodrošināta ar personālu, kam ir atbilstīgas profesionālās kvalifikācijas administratīvam darbam starptautiskā vidē.
2. Dalībvalsts atbildīgajai iestādei nodrošina pietiekamu finansējumu, lai tā varētu visu laiku no 2008. gada līdz 2013. gadam pienācīgi un nepārtraukti veikt uzticētos pienākumus.
 3. Komisija var palīdzēt dalībvalstīm darbinieku apmācībā, jo īpaši attiecībā uz V līdz IX nodaļas pareizu piemērošanu.

27. pants

Atbildīgās iestādes uzdevumi

1. Atbildīgā iestāde atbild par daudzgadu programmas pārvaldību un īstenošanu saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības principu.

Atbildīgā iestāde jo īpaši:

- a) apspriežas ar partneriem saskaņā ar 12. pantu;
- b) iesniedz Komisijai projektus daudzgadu un gada programmām, kā minēts 19. un 21. pantā;
- c) organizē un publicē paziņojumus par konkursiem un, vajadzības gadījumā, uzaicinājumus iesniegt piedāvājumus;
- d) organizē projektu atlasī līdzfinansēšanai no Fonda saskaņā ar 15. panta 5. punktā izklāstītajiem kritērijiem;

- e) saņem maksājumus no Komisijas un veic maksājumus tiešajiem atbalsta saņēmējiem;
- f) nodrošina Fonda līdzfinansējuma saderību un papildināmību ar līdzfinansējumu no citiem valstu un Kopienas finanšu instrumentiem;
- g) pārbauda līdzfinansēto pasākumu un pakalpojumu nodrošināšanu un to, lai par darbībām deklarētie izdevumi faktiski būtu radušies un atbilstu Kopienas un attiecīgās valsts noteikumiem;
- h) nodrošina, ka ir datorizēta sistēma, lai reģistrētu un glabātu grāmatvedības datus par katru saskaņā ar gada programmu veiktu darbību un lai vāktu īstenošanas datus, kas vajadzīgi finanšu pārvaldībai, pārraudzībai, kontrolei un izvērtēšanai;
- i) nodrošina, ka tiešie atbalsta saņēmēji un citas struktūras, kas ir iesaistītas ar Fonda starpniecību līdzfinansētu darbību īstenošanā, uztur vai nu atsevišķu grāmatvedības sistēmu, vai attiecīgu grāmatvedības kodu visiem ar darbību saistītajiem darījumiem, neskarot attiecīgo valstu noteikumus par grāmatvedību;
- j) nodrošina, ka 49. pantā minētās Fonda izvērtēšanas veic 50. panta 2. punktā noteiktajos termiņos un ka tās atbilst kvalitātes standartiem, par ko Komisija vienojusies ar attiecīgo dalībvalsti;
- k) izstrādā procedūras, nodrošinot, ka visi dokumenti attiecībā uz izdevumiem un revīzijām, kas vajadzīgi pietiekamu revīzijas liecību nodrošināšanai, tiek glabāti saskaņā ar 43. pantā minētajām prasībām;

- l) nodrošina, ka revīzijas iestāde 30. panta 1. punktā paredzēto revīziju veikšanai saņem visu vajadzīgo informāciju par izmantotajām pārvaldības procedūrām un projektiem, ko līdzfinansē no Fonda;
 - m) nodrošina, ka sertifikācijas iestāde apstiprināšanas nolūkā ir saņēmusi visu vajadzīgo informāciju par izdevumu sakarā veiktajām procedūrām un pārbaudēm;
 - n) sagatavo un iesniedz Komisijai progressa ziņojumu un noslēguma ziņojumu par gada programmu īstenošanu, sertifikācijas iestādes apstiprinātas izdevumu deklarācijas un maksājumu pieprasījumus, vai, vajadzības gadījumā, atlīdzināšanas deklarācijas;
 - o) veic informēšanas un konsultāciju darbības, kā arī izplata atbalstīto darbību rezultātus;
 - p) sadarbojas ar Komisiju un pārējo dalībvalstu atbildīgajām iestādēm;
 - q) pārbauda to, kā tiešie atbalsta saņēmēji īsteno 33. panta 6. punktā minētās pamatnostādnes.
2. Pārvaldības darbības, ko, īstenojot projektus, dalībvalstīs veic atbildīgās iestādes, var finansēt saskaņā ar 16. pantā minētajiem tehniskās palīdzības mehānismiem.

28. pants

Atbildīgās iestādes uzdevumu deleģēšana

1. Ja visus atbildīgās iestādes uzdevumus vai to daļu deleģē kādai deleģētai iestādei, atbildīgā iestāde nosaka deleģēto uzdevumu apjomu un sīki izstrādā procedūras, lai veiktu deleģētos uzdevumus, ievērojot 26. pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pie minētajām procedūrām pieder atbildīgās iestādes regulāra informēšana par to, cik efektīvi tiek pildīti deleģētie uzdevumi, un izmantoto līdzekļu apraksts.

29. pants

Sertifikācijas iestāde

1. Sertifikācijas iestāde:
 - a) apstiprina, ka:
 - i) izdevumu deklarācija ir precīza, tā ir sagatavota, izmantojot uzticamas grāmatvedības sistēmas, un tajā ir izmantoti pārbaudāmi apliecinājuma dokumenti;
 - ii) deklarētie izdevumi atbilst spēkā esošajiem Kopienas un attiecīgās valsts noteikumiem un ir radušies saistībā ar darbībām, kas izraudzītas saskaņā ar programmai piemērojamiem kritērijiem, ievērojot Kopienas un attiecīgās valsts noteikumus;

- b) apstiprināšanas nolūkā pārlicinās, ka no atbildīgās iestādes ir saņemta vajadzīgā informācija par procedūrām un par veiktajām ārbaudēm attiecībā uz izdevumu deklarācijās uzrādītajiem izdevumiem;
 - c) apstiprināšanas nolūkā ņem vērā visu revīzijas iestādes vai tās vārdā veikto revīziju rezultātus;
 - d) datorizēti glabā Komisijai deklarēto izdevumu grāmatvedības datus;
 - e) pārlicinās par tāda Kopienas finansējuma atgūšanu, kas saistībā ar konstatētajiem pārkāpumiem ir atzīts par nepamatoti izmaksātu, attiecīgā gadījumā piedzenot procentus;
 - f) uzskaita atgūstamās summas un Eiropas Savienības vispārējā budžetā atgūtās summas, ja iespējams, tās atskaitot no nākamajiem deklarētajiem izdevumiem.
2. Sertifikācijas iestādes darbības saistībā ar dalībvalstīs īstenotiem projektiem var finansēt saskaņā ar 17. pantā minētajiem tehniskās palīdzības mehānismiem, ja ir ievērotas šīs iestādes prerogatīvas, kā norādīts 25. pantā.

30. pants
Revīzijas iestāde

1. Revīzijas iestāde:
 - a) nodrošina revīzijas, lai pārbaudītu, cik efektīvi darbojas pārvaldības un kontroles sistēmas;
 - b) nodrošina, lai darbību revīzija, pārbaudot deklarētos izdevumus, notiktu ar attiecīgu izlasi; izlasē ir jāaptver vismaz 10 % no kopējiem izdevumiem, par ko var saņemt katras gada programmas finansējumu;
 - c) sešos mēnešos pēc daudzgadu programmas apstiprināšanas Komisijai iesniedz revīzijas stratēģiju par struktūrām, kas veiks a) un b) apakšpunktā minētās revīzijas, nodrošinot ar Fonda starpniecību piešķirtā līdzfinansējuma galveno saņēmēju dokumentu revīziju un to, ka programmas laikā revīzijas notiek regulāros intervālos.

2. Ja saskaņā ar šo lēmumu norīkotā revīzijas iestāde ir norīkotā revīzijas iestāde arī atbilstīgi Lēmumiem Nr. .../2007/EK, Nr. .../2007/EK un Nr. .../2007/EK * vai ja diviem vai vairāk fondiem piemēro vienādas sistēmas, var iesniegt vienu, apvienotu 1. punkta c) apakšpunktā minēto revīzijas stratēģiju.

* OV: Lūgums ievietot numurus trīs lēmumiem, kas minēti 27. apsvērumā.

3. Par katru gada programmu revīzijas iestāde sagatavo ziņojumu, kurā ir:
 - a) gada revīzijas ziņojums, kurā izklāstīti fakti, kas konstatēti, īstenojot revīzijas stratēģiju veiktajās gada programmas revīzijās, un ziņots par visiem programmas pārvaldības un kontroles sistēmās konstatētajiem trūkumiem;
 - b) atzinums, pamatojoties uz revīzijas iestādes vārdā veiktajām kontrolēm un revīzijām, vai pārvaldības un kontroles sistēmu darbība rada pietiekamu pārliecību, ka Komisijai iesniegtās izdevumu deklarācijas ir pareizas un veiktās darbības ir likumīgas un pareizas;
 - c) deklarācija, kurā izvērtēts noslēguma maksājuma pieprasījuma vai atlīdzināšanas deklarācijas pamatojums un attiecīgo izdevumu likumība un pareizība.
4. Revīzijas iestāde nodrošina, ka revīziju veic, ņemot vērā starptautiski atzītus revīzijas standartus.
5. Dalībvalstīs īstenotu projektu revīziju var finansēt saskaņā ar 17. pantā minētajiem tehniskās palīdzības mehānismiem, ja ir ievērotas revīzijas iestādes prerogatīvas, kā norādīts 24. pantā.

VI NODAĻA

PIENĀKUMI UN KONTROLE

31. pants

Dalībvalstu pienākumi

1. Dalībvalstis atbild par daudzgadu un gada programmu pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par veikto darījumu likumību un pareizību.
2. Dalībvalstis nodrošina, lai atbildīgās iestādes un visas deleģētās iestādes, sertifikācijas iestādes, revīzijas iestādes un visas citas attiecīgās struktūras saņemtu pareizus norādījumus par 24. līdz 30. pantā minēto pārvaldības un kontroles sistēmu izveidi, lai nodrošinātu Kopienas finansējuma efektīvu un pareizu izmantojumu.
3. Dalībvalstis novērš, atklāj un labo pārkāpumus. Dalībvalstis par tiem ziņo Komisijai un informē to par administratīvo procedūru un tiesvedības gaitu.

Ja nevar atgūt tiešajam saņēmējam nepamatoti izmaksātās summas, attiecīgās dalībvalsts pienākums ir atmaksāt zaudētās summas Eiropas Savienības vispārējā budžetā, ja konstatē, ka zaudējumi ir radušies dalībvalsts vainas vai nolaidības dēļ.

4. Dalībvalstis ir primāri atbildīgas par darbību finanšu kontroli, un tās nodrošina, ka pārvaldības un kontroles sistēmas tiek izmantotas un revīzijas veiktas tā, lai nodrošinātu Kopienas līdzekļu pareizu un efektīvu izmantojumu. Tās Komisijai iesniedz šo sistēmu aprakstu.
5. Sīki izstrādātus noteikumus 1. līdz 4. punkta piemērošanai pieņem saskaņā ar 52. panta 2. punktā minēto procedūru.

32. pants

Pārvaldības un kontroles sistēmas

1. Pirms Komisija saskaņā ar 52. panta 2. punktā minēto procedūru apstiprina daudzgadu programmu, dalībvalstis nodrošina, ka saskaņā ar 24. līdz 30. pantu ir izveidotas pārvaldības un kontroles sistēmas. Tās atbild par to, lai sistēmas darbotos efektīvi visu programmas laiku.
2. Līdz ar savu daudzgadu programmas projektu dalībvalstis Komisijai iesniedz atbildīgo iestāžu, deleģēto iestāžu un sertifikācijas iestāžu organizācijas un procedūru aprakstu, kā arī aprakstu par iekšējām revīzijas sistēmām minētajās iestādēs un struktūrās, revīzijas iestādē, kā arī visās citās struktūrās, kas veic revīzijas tās vārdā.
3. Komisija šā panta piemērojumu pārskata, gatavojoties ziņojumam par laikposmu no 2008. gada līdz 2010. gadam, kā paredzēts 50. panta 3. punktā.

33. pants

Komisijas pienākumi

1. Komisija saskaņā ar 31. pantā paredzēto procedūru pārliecinās, ka dalībvalstis ir izveidojušas pārvaldības un kontroles sistēmas, ievērojot 24. līdz 30. pantu, un - balstoties uz gada revīzijas ziņojumiem un pašas Komisijas veiktām revīzijām - par to, ka daudzgadu programmu īstenošanas laikā sistēmas darbojas efektīvi.
2. Neskarot dalībvalstu veiktās revīzijas, Komisijas ierēdņi vai pilnvaroti Komisijas pārstāvji var veikt pārbaudes uz vietas, pārliecinoties par to, cik efektīvi darbojas pārvaldības un kontroles sistēmas, revīzija var aptvert arī gada programmās iekļautu darbību revīzijas, par to paziņojot vismaz trīs darbadienas iepriekš. Tādās revīzijās var piedalīties attiecīgās dalībvalsts ierēdņi vai pilnvaroti pārstāvji.
3. Komisija var prasīt, lai dalībvalsts veic pārbaudes uz vietas nolūkā pārliecināties par to, vai sistēmas darbojas pareizi, vai arī par viena vai vairāku darījumu pareizību. Šādās pārbaudēs var piedalīties Komisijas ierēdņi vai pilnvaroti Komisijas pārstāvji.
4. Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm nodrošina, ka par Fonda atbalstītajām darbībām sniedz attiecīgu informāciju, tās pietiekami publisko un tām nodrošina turpmākas darbības.

5. Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm nodrošina darbību konsekveni un papildināmību ar citām attiecīgām Kopienas politikas jomām, instrumentiem un ierosmēm.
6. Komisija izstrādā pamatnostādnes, lai nodrošinātu saskaņā ar šo lēmumu piešķirtā finansējuma pārskatāmību.

34. pants

Sadarbība ar dalībvalstu revīzijas iestādēm

1. Komisija sadarbojas ar revīzijas iestādēm, koordinējot to attiecīgos revīzijas plānus un metodes, un tūlīt paziņo veikto pārvaldības un kontroles sistēmu revīziju rezultātus, lai pēc iespējas efektīvi izmantotu kontroles resursus un izvairītos no darbu nevajadzīgas dublēšanās.

Komisija, vēlākais, trīs mēnešos pēc saņemšanas dara zināmus apsvērumus par revīzijas stratēģiju, kas iesniegta saskaņā ar 30. pantu.

2. Izstrādājot savu revīzijas stratēģiju, Komisija apzina tās gada programmas, ko uzskata par pietiekamām, pamatojoties uz esošajām zināšanām par pārvaldības un kontroles sistēmām.

Attiecībā uz minētajām programmām Komisija var secināt, ka tā var pamatā paļauties uz dalībvalstu sniegtajiem revīziju datiem un ka tā veiks pati savas pārbaudes uz vietas vienīgi tad, ja ir pierādījumi, kas norāda uz sistēmu nepilnībām.

VII NODAĻA

FINANŠU PĀRVALDĪBA

35. pants

Atbilstība – izdevumu deklarācijas

1. Visās izdevumu deklarācijās norāda, par kādu summu tiešajiem atbalsta saņēmējiem radušies izdevumi, īstenojot darbības, un atbilstošo finansējumu no publiskiem vai privātiem līdzekļiem.
2. Izdevumi atbilst tiešo atbalsta saņēmēju veiktajiem maksājumiem. Tos pamato ar samaksātiem rēķiniem vai grāmatvedības dokumentiem, kam ir līdzvērtīgs pierādījuma spēks.
3. Izdevumus var uzskatīt par atbilstīgiem atbalstam no Fonda vienīgi tad, ja tie ir faktiski veikti, agrākais, tā gada 1. janvārī, kurš norādīts finansēšanas lēmumā, ar ko apstiprina gada programmu, kā minēts 21. panta 5. punkta trešajā daļā. Līdzfinansētas darbības nedrīkst būt pabeigtas pirms atbilstības sākuma dienas.
4. Noteikumus par izmaksu atbilstību attiecībā uz dalībvalstīs īstenotajām darbībām, kurām piešķirts Fonda līdzfinansējums saskaņā ar 3. pantu, pieņem saskaņā ar 52. panta 2. punktā minēto procedūru.

36. pants

Tiešo atbalsta saņēmēju saņemto maksājumu pilnīgums

Dalībvalstis pārliecinās, ka atbildīgā iestāde nodrošina, lai tiešie atbalsta saņēmēji cik iespējams drīz no valsts līdzekļiem saņemtu visu atbalsta summu. No tiešajiem atbalsta saņēmējiem paredzētās summas neatvelk vai neietur nekādas summas vai konkrētus īpašus maksājumus, vai citus līdzvērtīgus maksājumus, kas tās samazinātu, ar noteikumu, ka tiešie atbalsta saņēmēji atbilst visām prasībām attiecībā uz tiesībām saņemt finansējumu par darbībām un izdevumiem.

37. pants

Euro izmantošana

1. Summas, kas norādītas dalībvalstu daudzgadu un gada programmu projektos, kā minēts, attiecīgi, 19. un 21. pantā, apstiprinātās izdevumu deklarācijās, 27. panta 1. punkta n) apakšpunktā minētajos maksājumu pieprasījumos, izdevumus, kas norādīti 39. panta 4. punktā minētajā progresā ziņojumā par gada programmas īstenošanu un 51. pantā minētajā noslēguma ziņojumā par gada programmas īstenošanu, denominē euro.
2. Komisijas lēmumus par finansēšanu, ar ko apstiprina 21. panta 5. punkta trešajā daļā minētās dalībvalstu gada programmas, Komisijas saistības un Komisijas maksājumus denominē un veic euro.

3. Dalībvalstis, kas maksājuma pieprasījuma dienā nav pieņēmušas euro par savu valūtu, savas valsts valūtā veikto izdevumu summas konvertē euro. Summas konvertē euro, izmantojot Komisijas vienreiz mēnesī noteikto norēķinu maiņas kursu tajā mēnesī, kad izdevumus iegrāmato attiecīgās programmas atbildīgā iestāde. Šo maiņas kursu Komisija katru mēnesi publicē elektroniski.
4. Kad euro kļūst par kādas dalībvalsts valūtu, 3. punktā izklāstīto konvertēšanas procedūru turpina piemērot visiem izdevumiem, ko sertifikācijas iestāde ir iegrāmatojusi pirms dienas, kad stājās spēkā attiecīgās valsts valūtas un euro fiksētais maiņas kurss.

38. pants

Saistības

Kopienas budžeta saistības nosaka ik gadu, balstoties uz Komisijas finansējuma lēmumu, ar ko apstiprina 21. panta 5. punkta trešajā daļā minēto gada programmu.

39. pants

Maksājumi – avansa maksājumi

1. Komisija maksājumus ar Fonda starpniecību veic saskaņā ar budžeta saistību apropriācijām.

2. Maksājumus veic kā avansa maksājumus un noslēguma maksājumu. Tos pārskaita dalībvalsts norīkotajai atbildīgajai iestādei.
3. Pirmo avansa maksājumu, kas ir 50 % no summas, kura piešķirta ar finansēšanas lēmumu, ar ko apstiprina gada programmu, dalībvalstij pārskaita sešdesmit dienās pēc minētā lēmuma pieņemšanas.
4. Otrā avansa maksājumu veic, vēlākais, trīs mēnešus pēc tam, kad Komisija divos mēnešos pēc dalībvalsts maksājuma pieprasījuma oficiālas iesniegšanas ir apstiprinājusi progresu ziņojumu par gada programmas īstenošanu un apstiprinātu izdevumu deklarāciju, kas sagatavota saskaņā ar 29. panta 1. punkta a) apakšpunktu un 35. pantu un kas aptver vismaz 60 % no pirmā maksājuma summas.

Komisijas veiktā otrā avansa maksājuma summa nav lielāka par 50 % no summas, kas piešķirta ar finansēšanas lēmumu, ar kuru apstiprina gada programmu, un, jebkurā gadījumā, ja dalībvalsts no saviem līdzekļiem piešķirusi mazāku summu, nekā noteikts finansēšanas lēmumā, ar kuru apstiprina gada programmu, atlikusī Kopienas līdzekļu summa, ko dalībvalsts faktiski piešķir izraudzītajiem projektiem gada programmā, no kā atskaitīts pirmais avansa maksājums.

5. Visus procentus, ko rada avansa maksājumi, saņem attiecīgā gada programma, un tos uzskata par dalībvalsts resursu attiecīgās valsts iemaksai un deklarē Komisijai, iesniedzot izdevumu deklarāciju, kas attiecas uz noslēguma ziņojumu par attiecīgās gada programmas īstenošanu.

6. Summas, ko izmaksā kā avansa maksājumus, dzēš no kontiem pēc gada programmas slēgšanas.

40. pants

Noslēguma maksājums

1. Komisija veic noslēguma maksājumu, ja tā, vēlākais, deviņus mēnešus pēc izdevumu atbilstības termiņa, kas paredzēts finansēšanas lēmumā, ar kuru apstiprina gada programmu, ir saņēmusi šādus dokumentus:
- a) apstiprinātu izdevumu deklarāciju, kas pienācīgi sagatavota saskaņā ar 29. panta 1. punkta a) apakšpunktu un 35. pantu, un noslēguma maksājuma pieprasījumu vai atlīdzināšanas deklarāciju;
 - b) noslēguma ziņojumu par gada programmas īstenošanu, kā izklāstīts 51. pantā;
 - c) gada revīzijas ziņojumu, atzinumu un deklarāciju, kā paredzēts 30. panta 3. punktā.

Noslēguma maksājumu veic pēc tam, kad ir pieņemts noslēguma ziņojums par gada programmas īstenošanu un deklarācija, kurā izvērtēta noslēguma maksājuma pieprasījuma pamatotība.

2. Ja atbildīgā iestāde 1. punktā prasītos dokumentus neiesniedz paredzētajā termiņā un pieņemamā formā, Komisija atceļ attiecīgās gada programmas budžeta saistību daļu, kas nav izmantota avansa maksājumiem.
3. Šā panta 2. punktā noteikto automatiskās atcelšanas procedūru saistībā ar projektu attiecīgajām summām aptur, ja 1. punktā noteikto dokumentu iesniegšanas laikā dalībvalsts līmenī notiek tiesvedība vai administratīvās pārsūdzības procedūra, kam ir apturoša iedarbība. Noslēguma ziņojumā dalībvalsts sniedz sīki izstrādātu informāciju par tādiem projektiem un reizi sešos mēnešos nosūta progresu ziņojumus par minētajiem projektiem. Trīs mēnešos no tiesvedības vai administratīvās pārsūdzības procedūras beigām dalībvalsts iesniedz 1. punktā prasītos dokumentus par attiecīgajiem projektiem.
4. Šā panta 1. punktā minētais deviņu mēnešu termiņš tiek pārtraukts, ja Komisija pieņem lēmumu saskaņā ar 42. pantu apturēt līdzfinansējuma maksājumus attiecīgajai gada programmai. Termiņu atsāk skaitīt no dienas, kad 40. panta 3. punktā minētais Komisijas lēmums ir darīts zināms dalībvalstij.
5. Neskarot 41. pantu, Komisija sešos mēnešos pēc šā panta 1. punktā minēto dokumentu saņemšanas informē dalībvalsti par to izdevumu summu, ko Komisija atzīst par tādu, kas atmaksājama no Fonda, un par visām finanšu korekcijām, ko rada deklarēto izdevumu un atzīto izdevumu starpība. Dalībvalsts var iesniegt apsvērumus trīs mēnešos.

6. Trīs mēnešos pēc dienas, kad saņemti dalībvalsts apsvērumi, Komisija pieņem lēmumu, par kādu summu izdevumi ir atzīstami par atmaksājamiem no Fonda, un atgūst starpību starp izdevumiem, kas atzīti par galīgiem, un šai dalībvalstij jau izmaksātajām summām.
7. Atkarībā no finansējuma līdzekļu pieejamības Komisija noslēguma maksājumu veic, vēlākais, sešdesmit dienās pēc dienas, kad tā pieņem 1. punktā minētos dokumentus. Budžeta saistību atlikumu atceļ sešus mēnešos pēc maksājuma.

41. pants

Maksājumu pārtraukšana

1. Ilgākais, uz sešiem mēnešiem maksājumus pārtrauc deleģēts kredītrīkotājs Finanšu regulas nozīmē, ja:
 - a) attiecīgās valsts vai Kopienas revīzijas struktūras ziņojumā ir pierādījumi, kas liecina par nopietniem trūkumiem pārvaldības un kontroles sistēmu darbībā;
 - b) minētajam kredītrīkotājam jāveic papildu pārbaudes, saņemot informāciju, kas brīdina par to, ka izdevumi kādā apstiprinātā izdevumu deklarācijā ir saistīti ar būtisku pārkāpumu, kas nav novērsts.
2. Dalībvalsti un atbildīgo iestādi tūlīt informē par maksājuma pārtraukšanas iemesliem. Maksājumi ir pārtraukti, līdz dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus.

42. pants

Maksājumu apturēšana

1. Komisija var pilnīgi vai daļēji apturēt avansa un noslēguma maksājumus, ja:
 - a) programmas pārvaldības un kontroles sistēmā ir būtiski trūkumi, kas ietekmē maksājumu apstiprināšanas procedūras uzticamību un kas nav laboti; vai
 - b) apstiprinātā izdevumu deklarācijā iekļautie izdevumi ir saistīti ar būtisku pārkāpumu, kas nav labots; vai
 - c) dalībvalsts nav izpildījusi saistības, kas noteiktas 31. un 32. pantā.
2. Komisija var pieņemt lēmumu apturēt avansa un noslēguma maksājumus, iepriekš dodot dalībvalstij iespēju trīs mēnešos iesniegt savus apsvērumus.
3. Komisija atjauno avansa un noslēguma maksājumus, ja tā uzskata, ka dalībvalsts ir veikusi vajadzīgos pasākumus, kas ļauj izbeigt apturēšanu.
4. Ja dalībvalsts neveic vajadzīgos pasākumus, Komisija var pieņemt lēmumu pilnīgi vai daļēji atcelt Kopienas atbalstu gada programmai saskaņā ar 46. pantu.

43. pants

Dokumentu glabāšana

Neskarot noteikumus, kas reglamentē valsts atbalstu saskaņā ar Līguma 87. pantu, atbildīgā iestāde nodrošina to, ka visus attiecīgo programmu izdevumu un revīziju apstiprinājuma dokumentus glabā, lai tie būtu pieejami Komisijai un Revīzijas palātai piecus gadus pēc programmu slēgšanas, kā paredzēts 40. panta 1. punktā.

Šo termiņu var pārtraukt tiesvedība vai pienācīgi pamatots Komisijas lūgums.

Dokumentu oriģinālus vai to kopijas, kas apliecinātas kā atbilstošas oriģinālam, glabā uz vispārpieņemtiem datu nesējiem.

VIII NODAĻA

FINANŠU KOREKCIJAS

44. pants

Dalībvalstu veiktās finanšu korekcijas

1. Dalībvalstis ir primāri atbildīgas par nelikumību izmeklēšanu, pamatojoties uz pierādījumiem par jebkurām būtiskām pārmaiņām, kas ietekmē programmu īstenošanas vai kontroles nosacījumus, un veic vajadzīgās finanšu korekcijas.

2. Dalībvalstis veic vajadzīgās finanšu korekcijas saistībā ar vienreizējām vai sistemātiskām nelikumībām, kas konstatētas darbībās vai gada programmās.

Dalībvalstu veiktās korekcijas ir Kopienas ieguldījuma pilnīga vai daļēja atcelšana un, attiecīgā gadījumā, atgūšana. Ja summu neatmaksā attiecīgās dalībvalsts noteiktā termiņā, automātiski aprēķina procentus atbilstīgi 47. panta 2. punktā noteiktajai procentu likmei. Dalībvalstis ņem vērā nelikumību būtību un smagumu, kā arī Fondam radītos finanšu zaudējumus.

3. Sistemātisku nelikumību gadījumā attiecīgā dalībvalsts veic izmeklēšanu, aptverot visas darbības, kas varētu būt skartas.
4. Šā lēmuma 51. pantā minētajā noslēguma ziņojumā par gada programmas īstenošanu dalībvalstis iekļauj sarakstu ar atcelšanas procedūrām, kas sāktas saistībā ar attiecīgo gada programmu.

45. pants

Komisijas veiktā kontu revīzija un finanšu korekcijas

1. Neskarot Revīzijas palātas pilnvaras vai pārbaudes, ko dalībvalstis veic saskaņā ar saviem normatīvajiem un administratīvajiem aktiem, Komisijas ierēdņi vai pilnvaroti Komisijas pārstāvji var veikt Fonda finansēto darbību un pārvaldības un kontroles sistēmu pārbaudes uz vietas, arī izlases pārbaudes, par tām paziņojot vismaz trīs darbadienas iepriekš. Komisija to dara zināmu attiecīgajai dalībvalstij, lai saņemtu no tās visu vajadzīgo palīdzību. Pārbaudēs var piedalīties attiecīgās dalībvalsts ierēdņi vai pilnvaroti pārstāvji.

Komisija var pieprasīt attiecīgajai dalībvalstij veikt pārbaudi uz vietas, lai pārliecinātos par viena vai vairāku darījumu pareizību. Pārbaudēs var piedalīties Komisijas ierēdņi vai pilnvaroti Komisijas pārstāvji.
2. Ja pēc vajadzīgajām pārbaudēm Komisija secina, ka dalībvalsts neievēro 31. pantā noteiktās saistības, tā saskaņā ar 42. pantu aptur avansa maksājumus vai noslēguma maksājumu.

46. pants

Korekciju kritēriji

1. Komisija var veikt finanšu korekcijas, pilnīgi vai daļēji atceļot Kopienas līdzfinansējumu gada programmai, ja pēc vajadzīgās pārbaudes tā secina, ka:
 - a) programmas pārvaldības un kontroles sistēmā ir būtiski trūkumi, kas apdraud saskaņā ar programmu jau izmaksāto Kopienas atbalstu;
 - b) apstiprinātā izdevumu deklarācijā iekļautie izdevumi nav likumīgi, un dalībvalsts tos nav labojusi līdz šajā punktā minētās korekcijas procedūras sākumam;
 - c) līdz šajā punktā minētās korekcijas procedūras sākumam dalībvalsts nav izpildījusi 31. pantā noteiktās saistības.

Komisija pieņem lēmumu, ņemot vērā visus dalībvalsts iesniegtos apsvērumus.

2. Veicot finanšu korekcijas, Komisija pamatojas uz konkrētām atklātām nelikumībām, ņemot vērā nelikumību sistemātiskumu, lai noteiktu, vai būtu jāpiemēro korekcija ar nemainīgu likmi vai ekstrapolēta korekcija. Ja nelikumība attiecas uz izdevumu deklarāciju, par ko iepriekš revīzijas iestāde saskaņā ar 30. panta 3. punkta b) apakšpunktu ir atzinusi, ka attiecīgā izdevumu deklarācija rada pietiekamu pārliecību, tad uzskata, ka pastāv sistēmiska problēma, kas ir iemesls piemērot korekciju ar nemainīgu likmi vai ekstrapolētu korekciju, ja vien dalībvalsts trīs mēnešos nevar nodrošināt pierādījumus, kuri atspēko tādu pieņēmumu.

3. Pieņemot lēmumu par korekcijas summu, Komisija ņem vērā nelikumības smagumu, kā arī ar attiecīgo gada programmu saistīto nepilnību apjomu un finanšu sekas.
4. Ja Komisijas nostājas pamatā ir fakti, ko nav konstatējuši Komisijas dienestu revidenti, bet gan citi, tā pati sagatavo secinājumus par finanšu sekām pēc tam, kad ir izvērtējusi pasākumus, ko attiecīgā dalībvalsts veikusi saskaņā ar 32. pantu, ziņojumus par atklātajām nelikumībām un visas dalībvalsts atbildes.

47. pants

Atmaksājumi

1. Ikvienu Eiropas Savienības vispārējam budžetam pienākošos summu atmaksā līdz termiņam, ko norāda saskaņā ar Finanšu regulas 72. pantu sagatavotā iekasēšanas rīkojumā. Šis termiņš ir otrā mēneša pēdējā diena pēc rīkojuma izdošanas.
2. Novēlotiem atmaksājumiem piemēro nokavējuma procentus, ko aprēķina no termiņa pēdējās dienas, beidzot ar faktiskā maksājuma dienu. Tādu procentu likme ir *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša C* sērijā publicētā likme, ko Eiropas Centrālā banka piemēro galvenajām refinansēšanas operācijām un kas ir spēkā maksājuma termiņa mēneša pirmajā kalendārajā dienā, to palielinot par trīsarpus procentu punktiem.

48. pants

Dalībvalstu pienākumi

Komisijas veiktas finanšu korekcijas neskar dalībvalsts pienākumu censties atgūt līdzekļus saskaņā ar 44. pantu.

IX NODAĻA
PĀRRAUDZĪBA, IZVĒRTĒŠANA UN ZIŅOJUMI

49. pants

Pārraudzība un izvērtēšana

1. Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm regulāri pārrauga Fondu.
2. Sakarā ar 50. panta 3. punktā paredzēto ziņojumu sagatavošanu Komisija partnerībā ar dalībvalstīm izvērtē Fondu, lai izvērtētu 2. pantā minēto darbību atbilstību, efektivitāti un iespaidu.
3. Komisija vērtē arī atbilstīgi Fondam īstenoto darbību papildināmību ar darbībām, ko īsteno atbilstīgi citām attiecīgām Kopienas politikas jomām, instrumentiem un ierosmēm.

50. pants
Ziņošanas pienākums

1. Atbildīgā iestāde katrā dalībvalstī veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu projektu pārraudzību un izvērtēšanu.

Šādā nolūkā nolīgumos un līgumos, ko tā noslēdz ar organizācijām, kuras atbildīgas par darbību īstenošanu, ietver klauzulas, kur paredzēts pienākums iesniegt regulārus un sīki izstrādātus ziņojumus par to, kādi panākumi ir gūti, īstenojot un sasniedzot noteiktos mērķus, un minētie ziņojumi ir pamatā, attiecīgi, progresa un noslēguma ziņojumiem par gada programmas īstenošanu.

2. Dalībvalstis iesniedz Komisijai:

- a) līdz 2010. gada 30. jūnijam - izvērtējuma ziņojumu par Fonda līdzfinansēto darbību īstenošanu;
- b) līdz 2012. gada 30. jūnijam par laikposmu no 2008. gada līdz 2010. gadam un līdz 2015. gada 30. jūnijam par laikposmu no 2011. gada līdz 2013. gadam - izvērtējuma ziņojumu par Fonda līdzfinansēto darbību rezultātiem un efektivitāti.

3. Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai:
- a) līdz 2010. gada 30. jūnijam - ziņojumu par 15. pantā izklāstīto kritēriju piemērošanu attiecībā uz līdzekļu gada sadalījumu starp dalībvalstīm, vajadzības gadījumā pievienojot priekšlikumus grozījumiem;
 - b) līdz 2010. gada 31. decembrim - starpposma ziņojumu par gūtajiem rezultātiem un par Fonda īstenošanas kvalitatīvajiem un kvantitatīvajiem aspektiem, vajadzības gadījumā pievienojot priekšlikumus par Fonda turpmāko attīstību;
 - c) līdz 2012. gada 31. decembrim par laikposmu no 2008. gada līdz 2010. gadam un līdz 2015. gada 31. decembrim par laikposmu no 2011. gada līdz 2013. gadam - *ex post* izvērtējuma ziņojumu.

51. pants

Noslēguma ziņojums par gada programmas īstenošanu

1. Lai gūtu skaidru pārskatu par programmas īstenošanu, noslēguma ziņojumā par gada programmas īstenošanu ir šāda informācija:
- a) gada programmas īstenošana no finanšu un darbību viedokļa;

- b) panākumi, kas gūti, īstenojot daudzgadu programmu un tās prioritātes no īpašu, pārbaudāmu mērķu viedokļa, rādītājus izsakot kvantitatīvā izteiksmē — ja un kad vien tos var izteikt kvantitatīvā izteiksmē;
- c) atbildīgās iestādes veikti pasākumi, nodrošinot īstenošanas kvalitāti un efektivitāti, konkrēti:
 - i) pārraudzības un izvērtēšanas pasākumi, arī datu vākšanas mehānismi;
 - ii) visu būtiskāko problēmu apkopojums, kuras radušās darbības programmas īstenošanā, un attiecīgi veiktie pasākumi;
 - iii) tehniskās palīdzības izmantojums;
- d) veiktie pasākumi, lai informētu par gada un daudzgadu programmām un lai tās publiskotu.

2. Ziņojumu atzīst par pieņemamu, ja tajā ir iekļauta visa 1. punktā uzskaitītā informācija. Komisija pieņem lēmumu par atbildīgās iestādes iesniegtā ziņojuma saturu divos mēnešos pēc tam, kad tā saņem visu 1. punktā minēto informāciju, ko dara zināmu dalībvalstīm. Ja Komisija noteiktajā termiņā neatbild, ziņojumu uzskata par pieņemtu.

X NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

52. pants

Komiteja

1. Komisijai palīdz apvienotā komiteja "Solidaritāte un migrācijas plūsmu pārvaldība", kas izveidota ar Lēmumu Nr. .../2007/EK*.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 4. un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. pantu.
3. Ja ir atsauce uz šo pantu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5.a panta 1. līdz 4. punktu, 5.b pantu un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. pantu.

Lēmuma 1999/468/EK 5.a panta 3. punkta c) apakšpunktā, 4. punkta b) apakšpunktā un 4. punkta e) apakšpunktā paredzētais termiņš ir sešas nedēļas.

* OV: lūdzu ievietojiet 27. apsvēruma otrā lēmuma numuru (Ārējo robežu fonds).

53. pants
Pārskatīšana

Pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu, Eiropas Parlaments un Padome līdz 2013. gada 30. jūnijam pārskata šo lēmumu.

54. pants
Stāšanās spēkā un piemērošana

Šis lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šo lēmumu piemēro no 2008. gada 1. janvāra, izņemot tā 14., 18., 19., 21., 22. un 25. pantu, 31. panta 2. un 5. punktu, 32. pantu, 35. panta 4. punktu un 52. pantu, ko piemēro no ...*.

* Šā lēmuma spēkā stāšanās diena.

55. pants

Adresāti

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

...

*Eiropas Parlamenta vārdā -
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā -
priekšsēdētājs*